

HIŠA OTROK

glasilo angelinega vrtca

št. 31

marec
2017

Hiša otrok

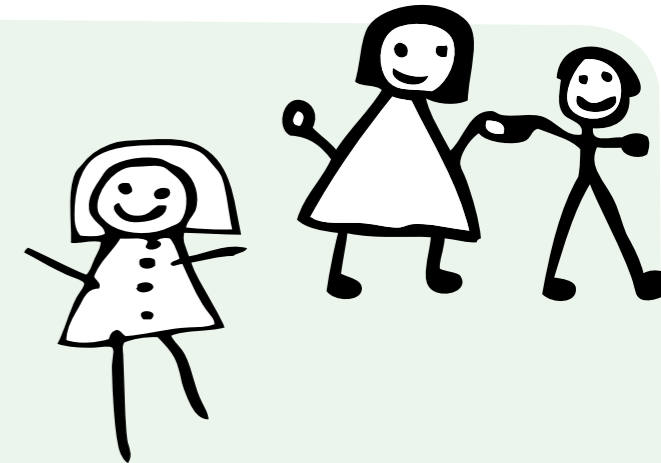
03	UVODNIK
04	MONTESORI DOMA
07	IZ ZAKLADNICE MONTESORI
11	ANGELA NAS NAGOVARJA
12	DOBRI PASTIR MED NAMI
14	POGOVOR
18	GODOVNI ZAVETNIKI
20	DNEVNIK DOGODKOV IN ODMEVI
43	TIHA OPAZOVANJA
44	TEDENSKE SPODBUDE
47	VPRAŠANJA STARŠEV
50	DELO NAŠIH ROK
53	IZ OTROŠKIH UST
56	SPOMINI IN SPRETNOSTI STARIH STARŠEV
58	SPOMINI PRVIH OTROK VRTCA
60	ČESTITKE IN ZAHVALE
62	ALI STE VEDELI

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca
Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje,
versko dejavnost in kulturo, Josipine Turnograjske 8, 1000 Ljubljana

Odgovorna urednica: Tina Opeka
Urednica: Marja Filipčič Redžič
Uredniški odbor: Urška Hrast, Tanja Gaberšček, Tina Cvitkovič Pisk, Nina Kavčič
Lulik, Urša Molan, Marja Filipčič Redžič
Oblikovanje: Urša Molan
Slika na naslovnici: Eva B., 5 let, zelena soba
Pisani naslovi in sličice: delo otrok Angelinega vrtca
Fotografije: iz arhiva Angelinega vrtca in družinskih arhivov
Lektoriranje: Nina Kavčič Lulik, Pavlina Zrimšek, Špela Truden, Matija Ogrin
Prelom: Urša Molan
Tisk: Salve d.o.o. Ljubljana
Ljubljana, marec 2017

Elektronski naslov za pošiljanje člankov: angelin.vrtec@guest.arnes.si

UVODNIK

Kaj dobro se spominjam dne, ko sem z vozičkom prvič vznemirjeno zapeljala na dvorišče Angelinega vrtca. Dogajal se je junijski zaključni piknik. Nikogar nisem poznala. Neki oče je imel nagovor, v katerem se je zaposlenim srčno zahvaljeval za obdobje, v katerem so njegovi trije otroci obiskovali to ustanovo. S. Zorica me je, poleg dveh drugih mamic, povabila na ogled jasli. Z 8-mesečnikom sva se nato zaustavila še ob okusnih pladnjih s sadjem in pico. Opazovala sem ostale. Začutila sem pristno vzdušje in povezanost med družinami in vzgojiteljicami, vesele obraze, nasmejane otroke. Domov sem odhajala mirna.

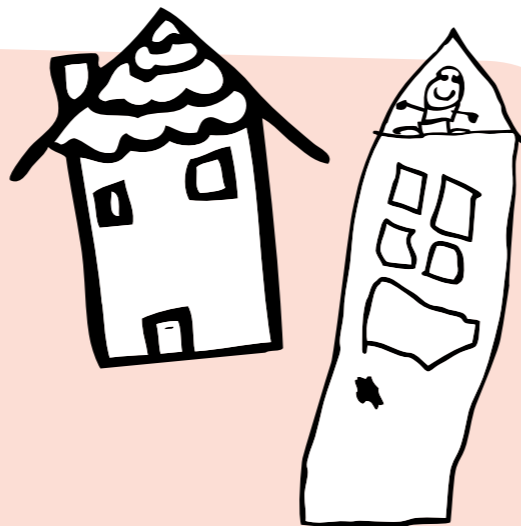
Občutki so bili pravi. Mirna prihajam in odhajam tudi zdaj, ko sta v vrtcu že dva fanta, in ko obeležujemo 15 let. Nekomu se to ne bo zdelo dolga doba, in vendar so prvi otroci Angelinega vrtca zdaj že dijaki, morda na pragu študija. Zanimivo bo prebrati, kakšne spomine imajo na svoje predšolsko obdobje, ko so se ob njih učile in kalile tudi prve vzgojiteljice AV. Kot denimo vzgojiteljica Martina Jerina: »Spomnim se prvih otrok, s kakšnim zanimanjem so prihajali v vrtec, in tudi staršev, kako zaupljivi in hvaležni so bili.« Vsaka svoj pečat in maksimalen prispevek v to hišo otrok je dala tudi pet ravnateljic, ki so požrtvovalno sprejele krmo te ladje.

Po eni strani je danes marsikaj lažje, bolj utečeno, bolj dostopno. Tudi kar se tiče vodenja in delovanja AV. Sprašujem pa se, kako smo se v tem času, ki je, kakopak, relativen, spremenili starši. Znamo biti hvaležni za vse, česar so naše družine po posredovanju AV deležne? Znamo ceniti molitve sester uršulink za vsakega otroka posebej ter občutek božje bližine, ki ga vzgojiteljice tenkočutno posredujejo našim otrokom? Si v jutranji in popoldanski naglici vzamemo toliko časa, da staršem, ki jih srečujemo, naklonimo pogled in prijazen pozdrav? Nič nas ne stane, pa tako veliko da. Nenazadnje smo s tem tudi vzgled svojim otrokom. Služba bo počakala, otroštvo pač ne. Kot je v svojih spominih zapisala mama štirih otrok: »Vsako obdobje vsakega mojega otroka je vznemirljivo in neponovljivo. Šestnajst večerov z mamico mi ostaja v spominu kot šestnajst edinstvenih dogodkov gradnje odnosa z vsakim od otrok. Moj otrok raste, se razvija in postaja samostojen, najin ljubeč odnos pa je nespremenljiv in zapisan v vsako celico najinih teles kot tudi v najino srce.«

Tudi zato, da bi spomini v sliki in besedi nikdar ne šli v pozabo, je pred vami nova revija Hiše otrok. Vse dobro ob 15-letnici, Angelin vrtec! Da bi še dolgo soustvarjali prijetne trenutke.

Urška Hrast

MONTESSORI DOMA

Hm, kako opisati naš dan doma? Bi rekla, da je med tednom kar zanimiv, oziroma kot Lan večkrat pravi: »Zakaj gremo še po temi v vrtec, če bi še morali spati?« Okrog šeste ure zjutraj nas prebudi budilka in že se sliši kramljanje po stanovanju, Matija in Lan si izbirata oblačila, medtem ko je Inja v kopalnici in sedi na školjki. Takoj ko si sinova izbereta oblačila, si jih obvezno dasta na radiator; in medtem ko se oblačila grejejo, se hitro še malo poigrata. Zjutraj se dokaj hitro uredimo in že pred sedmo uro se odpravimo proti vrtcu. Med vožnjo imamo vedno čas za pogovor, največkrat odgovarjamo na vprašanji »zakaj« in »kako«. Trenutno je najpomembnejši pogovor o tem, kako Miklavž pridno peče piškote (kadar otroka vidita oranžno nebo), in seveda, da je prišel adventni čas, ki sta se sinova ga zelo veselila. Ravno danes me je Matija vprašal, koliko je star Miklavž. Samo nasmehnila sem se in odgovorila, da je že zelo star, a kljub temu mu vprašanje ni dalo miru in je želel vedeti, koliko let šteje. Tudi ko pridemo domov, je že temno, zato sedaj, v zimskem času, med tednom nismo več zunaj. Ob popoldnevih se otroci doma igrajo, rišejo, ustvarjajo, sestavljajo stolpe ... In ko je čas, da je treba kaj pospraviti, skuhati ali pripraviti, sta fanta že v polni pripravljenosti, uživata pri delu vsakdanjega življenja. Najbolje je takrat, kadar kaj spečemo. Največkrat spečemo zavitek, šarkelj ali pito. Matija se takoj javi, da bo naribal jabolka, Lan pa, da bo testo mazal z maslom. In že je akcija. Medtem ko se testo peče, Matija in Lan pripravita mizo, Inja pa jo zelo rada pobriše. Proti večeru se pripravimo za spanje: skupaj preberemo knjigo (pravljico ali enciklopedijo o živalih), ob kateri sinova razmišljata in sprašujeta.

Vikendi so drugačni, ampak tudi brez budilke smo pokonci že pred sedmo uro. Razdelimo si delo, v katerega so vključeni vsi trije otroci, najbolj pa Matija in Lan. Ob koncih tedna ogromno časa preživimo zunaj oziroma če se le da, nismo v Ljubljani in se odpravimo na vikend v Krko. Tam Matija, Lan in Inja zelo uživajo, saj so v naravi, plezajo po drevesu, gredo k sosedu v hlev in hranijo krave, se podijo za racami ... Največ nam pomeni to, da čas preživimo kvalitetno skupaj, saj si želim, da so otroci med seboj povezani, si pomagajo in stojijo ob strani.

In ja, tudi doma črpam iz pedagogike montessori, saj opažam, kako ob tem raste samostojnost otrok. In seveda tudi zato, ker se v okolju montessori dobro počutijo. Navade, ki jih pridobijo v vrtcu, te doma še dodatno nadgrajujemo. Zelo smo veseli, da naši otroci obiskujejo Angelin vrtec, saj se v njem vsi zelo dobro počutijo.

družina Filipič (Matija, Lan in Inja)

✧ TIBOR T. ✧
3 leta
zelená soba

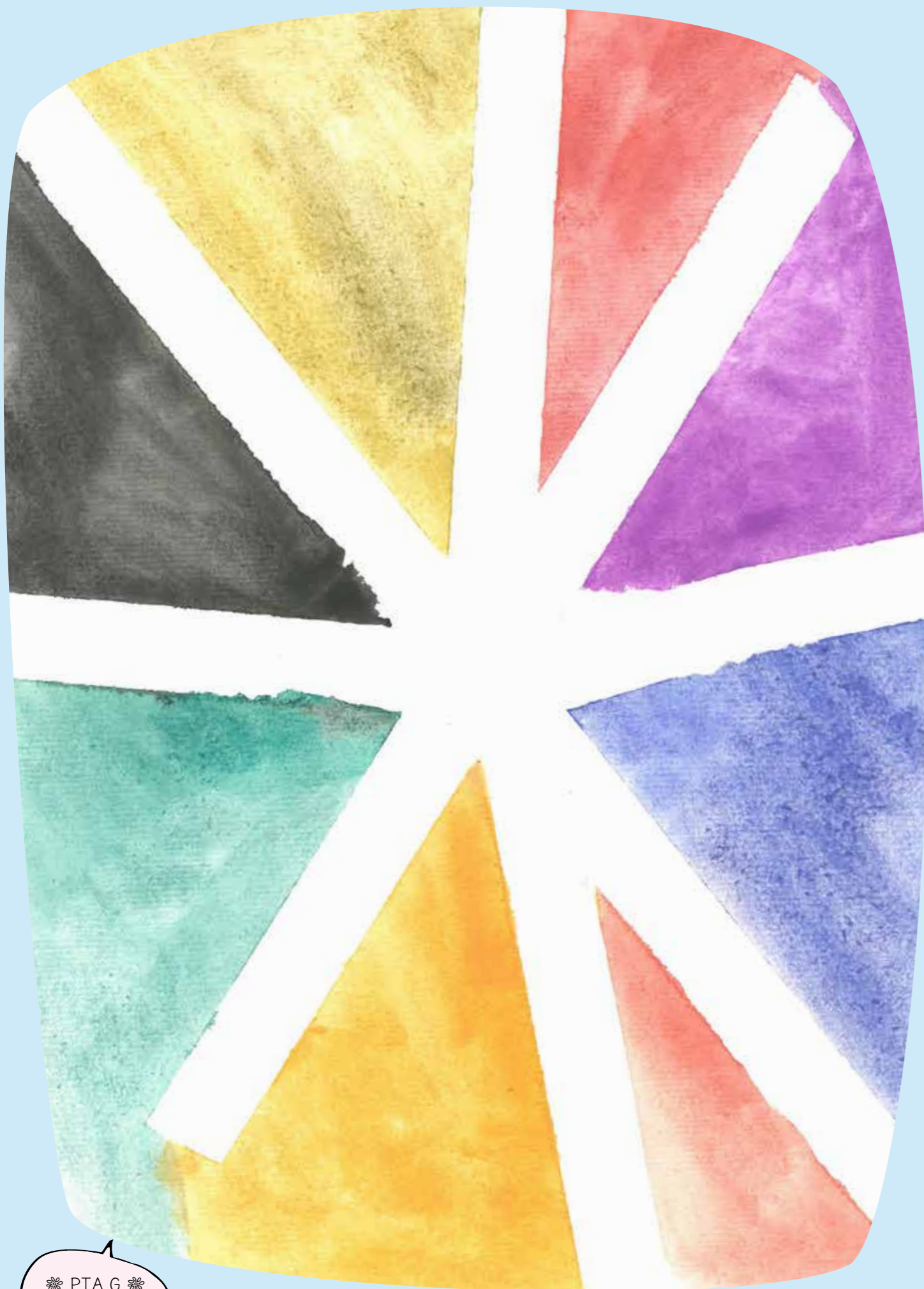

✧ ANŽE P. ✧
28 mesecev
rdeča soba

✧ INJA F. ✧
19 mesecev
rdeča soba

✿ PIA G. ✿
5 let
zelena soba

iz zakladnice montessori

PREDŠOLSKI OTROK IN TUJI JEZIKI

POGLED NA UČENJE JEZIKA V PEDAGOGIKI MONTESSORI

Jezik povezuje ljudi v skupine in narode. Če se osredotočimo na otroka, začne otrok že v maminem trebuhu poslušati glasove, ki se bodo na nezavedni ravni že »vtisovali« v njegove možganske celice. Proces se nadaljuje z njegovim rojstvom in odraščanjem. Kmalu pa začne poleg tega nezavednega procesa sočasno potekati še zavedni proces, in to je, da otrok iz globin svoje podzavesti začne črpati material za govor. Seveda se govor razvija. Nekje dveinpolletni otrok naj bi imel besedni zaklad dvesto do tristo besed, pri šestih letih pa jih pozna že na tisoče. Če pa otrok živi v okolju, kjer sliši le malo novih besed, bo seveda tudi on tako govoril. Čeprav so zunanje okoliščine zelo pomembne, pa se otrokov jezik v tem obdobju vedno bogati. Zanimivo je, da tak proces razvoja in učenja jezika pri otrocih poteka podobno po celem svetu, v vseh jezikih.

Otrokovi možgani so kot velika spužva, ki vsrkava vse iz okolja. Morda se lahko čudimo, kako otroku v večjezičnih družinah uspe enako obvladovati materni in očetov jezik. Če razumemo razvoj jezika pri otroku, lahko razumemo tudi to. Enako se dogaja, če otrok živi z enim jezikom v družini v tuji državi, ker prav tako iz okolice srka drugačne glasove in poimenovanja za stvari.

Otrok je sposoben na nezavedni ravni vsrkati več jezikov, glasov, ritmov, kar je nam odraslim na žalost kasneje veliko težje in verjetno nikoli ne dosežemo enake perfekcije, kajti v nas ne potekajo več enaki procesi kot pri otrocih.

Če se lahko osebno opredelim, je zato velika dobrobit, če imamo možnost, da lahko otroku že v predšolskem obdobju ponudimo, da poleg jezika, ki ga sliši v matični družini, poslušata tudi tuji jezik. Tu ne gre za to, da bo otrok, ko bo prišel iz vrtca, že smiselno uporabljal npr. angleške besede ali tekoče govoril tuji jezik, ampak da se na njegovi nezavedni ravni nalagajo drugačni zlogi, poimenovanja, besede. Otrok bo to shranil in morda skozi leta ta shranjeni material začel povezovati v smiselne in zavedne celote. Če imamo možnost, je dobro, da je oseba, ki govori v tujem jeziku »native speaker«, rojeni govorec, ker otrok vsrkava tudi melodijo, sicer pa se tudi besede vsrkavajo v otrokove možgane. Kot starši lahko otrokom doma poleg knjig v maternem jeziku beremo tudi knjige v tujem jeziku, ki ga poznamo, ali pa se odpravimo kdaj v sosednje države, kjer uporabljajo drugi jezik. Morda se odločimo za varuško, ki govori tuji jezik, ali pa nam priskočijo na pomoč sorodniki, ki poznajo kakšen tuji jezik. Možnosti je veliko, le najti jih moramo.

Vsekakor je moje osebno mnenje, da v predšolskem obdobju otrok ne sme biti izpostavljen »učenu« tujega jezika preko raznih jezikovnih šol, »drilu«, velikim pričakovanjem. V zavesti moramo imeti spontan govor, situacije, osebe, ki so spontano prisotne s tujim jezikom.

Janja Burjek

Vir: Maria Montessori, Srkajoči um

NA KAJ MORA BITI POZOREN TUJE GOVOREČI VZGOJITELJ?

Njegova glavna naloga je, da z otrokom vzpostavi dober odnos, da se otrok počuti varnega ob njem, mu zaupa in nato je tudi bolj dovzeten za jezik. Saj ko se dobro počutim, se več naučim. Le informacije, ki imajo za otroka pomen, se dejansko shranijo v dolgoročni spomin, zato je pomembno, da ima otrok s tujejezičnim vzgojiteljem dober odnos. Otrok tako uživa v pesmicah, knjigah in preizkuša jezik ter ugiba in išče podobnosti z maternim jezikom.

Vzgojitelj stremi k temu, da ga otrok razume, ne zahteva še tega, da bi se otrok takoj pogovarjal z njim v tujem jeziku, do tega pride postopoma in zato mora biti tuje govoreči vzgojitelj zelo potrpežljiv. Za predstavljanje besedišča uporablja več načinov:

- ☆ v določeni situaciji poimenuje stvari: z otrokom je zajtrk in poimenuje, kaj jesta; na prehodu poimenuje stvari, ki jih otrok opazi – tuje govoreči vzgojitelj z njim živi, poimenuje vse, kar se otroku dogaja;
- ☆ sodeluje pri dnevni rutini (poje pesmi na črti, moli v tujem jeziku itd.);
- ☆ dela z materiali in jih poimenuje; z jezikovnim materialom dela po metodi učne ure v treh stopnjah (ko ve, da otrok pozna material v maternem jeziku, mu lahko naredi še predstavitev v tujem);
- ☆ »povej in naredi«: reče »jump« in skoči, da se vidi, kaj govori;
- ☆ veliko gestikulira in uporablja telesno govorico, da otroku pomaga pri razumevanju;
- ☆ uporablja kratke povedi, ki se večkrat dnevno ponovijo (ob lijaku v stranišču »Wash your hands, please.«).

V času mojega tujejezičnega dela z otroki smo veliko peli pesmice, predvsem takšne, ki so jih otroci že poznali v slovenščini in smo jih nato zapeli še v angleščini. V jaslih so radi skakali, ko smo peli »Jumping« na črti, radi so oponašali krokodila (»Can you snap like a crocodile?«), v vrtcu pa razne pesmi z barvami, deli telesa (»Head, shoulders, knees and toes«), številkami (»10 little fingers«). Otroci so radi šteli (to vedno pride prav, npr. ko bi otrok šel rad na gugalnico in je treba šteti do dvajset), znali so mi tudi povedati, kdo jih pride iskat (»Who's coming to get you today, mommy or daddy?«), kako jim je ime, kako je ime njihovim družinskim članom (»Ja, Laura je moja suster.«).

Pred kosilom smo lahko zapeli »Thank you, Jesus« ali »Lord bless our lunch« ter zaključili molitev z »Amen.«

V vrtcu sem za delo v skupinah pripravila različne materiale, karte, delovne liste, kjer so otroci utrjevali besedišče, ki smo ga tisti dan spoznali; s starejšimi smo lahko proti koncu leta že pisali v angleščini! Pri predstavljanju besedišča sem sledila načelu od znanega proti neznanemu: tako smo najprej spoznali člane družine, barve, številke, živali, stvari, ki jih uporabljamo v vrtcu pri delu, kosilu ipd. Tudi v garderobi smo se lahko učili angleško: »Please, zip your jacket and tie your shoes.«

Pavlina Zrimšek

Vir: predavanja z izobraževanja za pedagoga montessori 0–3, 2016

»Govorni mehanizem deluje popolno za materni jezik, ki se ga naučimo kot otroci. Kot odrasli niti ne slišimo vseh glasov tujega jezika, kaj šele da bi jih znali poustvariti. Lahko uporabljamo le mehanizem svojega rodnega jezika. Nihče razen otroka ne more izgraditi jezikovnega mehanizma in se popolno naučiti kateregakoli jezika, ki se govori v okolici. To ni posledica zavestnega dela, ampak nekaj, kar se dogaja na nezavednem nivoju. Začne in razvija se v najtemnejših globinah našega nezavednega. Ko se enkrat pojavi, je jezik že nespremenljiva pridobitev.«

(Maria Montessori: Srkajoči um, str. 140)

SARA - TUJE GOVOREČA VZGOJITELJICA

Ker je španščina jezik, ki zelo lepo zveni in človeku hitro pride v ušesa, so tudi otroci dokaj hitro usvojili vsaj nekatere besede. Najbolj so si zapomnili barve in družinske člane. Pri napotkih, kot so npr. umij si roke ali zavihaj rokave, pa je prišla v poštev močna gestikulacija z rokami. V jaslih, ko še niti slovensko ne obvladajo najbolje ☺, smo največkrat peli pesmice na črti ali pa sem s posamezniki gledala slikanice in jim govorila španske besede. V vrtcu pa smo s pomočjo pobarvank, lepljenk, trgank ipd. spoznavali novo besedišče. Otroci so zelo radi tudi peli pesmice, najraje so imeli pesem »La cucaracha« ali pa »Uno dos tres, tres pequeños dedos«. V jaslih pa seveda »Con mi dedo digo sí, sí«, saj jim je bila verjetno všeč »koreografija« s prstki, nogami in glavo, ki jo je pesem vključevala.

Sara Emeršič

★ TEODOR JOŽEF S. ★
5 let
vijolična soba

🐱 FILIP H. 🐱
4 leta
vijolična soba

angela naša magovarja

Kadarkoli vzemem v roke spise sv. Angele, me njene besede nagovorijo in usmerijo tok mojih misli k bistvenemu v življenju. V teh dneh sem se ustavila ob njenih besedah, ki jih je zapisala takole: "Prizadevajte si z Božjo pomočjo doseči in ohraniti v sebi tako plemenito naravnost in mišljenje, da vas bosta pri tej skrbi nagibali le ljubezen do Boga in gorečnost za duše." (Sv. Angela, Prvo volilo, 2-3.) Iz navedenih besed je mogoče zaslutiti veliko zavzetost žene, ki je živel na prehodu iz 15. v 16. stoletje. Zavedala se je pomembnosti časa in okolja, v katerem je živela; za seboj je pustila odtis ljubezni in darovanja svojega življenja.

Pri svojem vsakodnevnem srečevanju z otroki, starši in vzgojitelji v Angelinem vrtcu se sprašujem: Kako tudi mene osebno nagovarja Angelina zavzetost za človeka? Kako naj njenega duha ljubezni in plemenitosti prenesem v današnji čas in okolje?

Ne boste verjeli. Otroci mi pri tem pomagajo.

Zgodilo se je v začetku oktobra, potem ko je moj oče nepričakovano odšel k Nebeškemu Očetu. Bila sem še vsa pod vtisom dogodkov zadnjih dni in nisem vedela, kako stopiti pred otroke, kaj jim reči, kako se pogovarjati z njimi.

Nikoli ne bom pozabila žarečega pogleda enega od otrok iz naše rumene sobe, ko me je ob vstopu v skupino vprašal: "O, s. Cirila, a je tvoj oči živ?" "Seveda je živ, on je v nebesih," sem mu odgovorila." V tistem trenutku me je prevzelo veliko veselje, da sem lahko takoj ob vstopu v skupino otrokom povedala to veliko resnico, ki sem jo živela v veri in sem jo v tistem trenutku lahko izrekla tudi na glas, pred vsemi. Čez dan je prišel do mene še eden od otrok, se mi usedel v naročje, me prijel za roko in rekel: "S. Cirila, mami mi je povedala, da je tvoj oči umrl." Nekaj časa je še posedel pri meni, potem pa odšel nazaj k svojemu delu.

"O, kako zelo sočutni zanje biti otroci." Ta misel me je spremljala skozi ves dan. Po teh srečanjih v tem dnevu sem doumela, da mi je Gospod prišel naproti in me notranje opogumil. Tedaj sem se še globlje zavedla, kako smo drug drugemu dar, da si na poti življenja pomagamo in se spodbujamo. Otroci nam dajo veliko od tega, kar je položeno vanje, in z besedami sv. Angele bi rekla: plemenita naravnost, ljubezen do Boga in gorečnost za duše – za konkretnega človeka.

Hvala vam, dragi otroci, za vse, kar mi podarjate v vsakem dnevu, ki ga preživimo skupaj. Drug drugemu smo dar.

s. Cirila Alič

Dobri pastir med mami

IZOBRAŽEVANJE v KATEHEZI DOBREGA PASTIRJA za otroke od rojstva do treh let CALDEY ISLAND (WALES)

Konec junija 2016 sva se Ema in Tina odpravili v Anglijo na izobraževanje v programu Kateheze Dobrega pastirja (KDP) za otroke od rojstva do treh let. V Sloveniji je KDP prisotna od leta 2002, ko so članice Mednarodnega konzilija Kateheze Dobrega pastirja izvajale izobraževanje v okviru Uršulinskega zavoda v Ljubljani. Udeleženci se trenutno usposabljaajo za katehetsko delo v treh stopnjah, ki zajemajo otroke vse od 3. do 12. leta starosti, pa tudi birmance. Zavedamo se, da so izredno pomembna že prva leta otroka, zato sva z veseljem in zanimanjem sprejeli povabilo s. Darjane in se kot prvi v Sloveniji odločili za izobraževanje KDP 0-3.

Izobraževanje je potekalo na Caldey Islandu, mirnem otoku na robu JZ Walesa. Otok je znan po cistercijanskem samostanu, lastni čokoladi (preverjeno res dobra ☺) in izdelavi parfumov. Za naju pa je bila zanimiva že sama pot do otoka. Ko sva se sprehajali ob obali mesta Tenby in iskali pomol ter trajekt, ki bi naju prepeljal na otok, sva kmalu našli le premično brv, ki je bila pripeta na traktor in ribiški čolniček. S tem "trajektom" sva se v skupini še drugih udeležencev izobraževanja popeljali do otoka. Nastanjeni smo bili v posebni hiši – Abbey guest house. Z vseh koncev sveta, od Mehike, Avstralije, Norveške, Amerike, do Švice in Anglije smo sestavljali barvito družino različnih znanj, profilov in izkušenj.

Letošnji del izobraževanja je bil predvsem teoretično usmerjen. Prevladovala so predavanja povabljenih predavateljev iz Amerike. Naše dni so sestavljale tudi vodene meditacije po čudoviti zeleni naravi otoka, osebno razmišljanje in poglobljanje ter pogovori med udeleženci.

Vsebina predavanj:

- ☆ Stvarjenje (pregled 1 Mz)
- ☆ Poroka (vloga staršev v pripravi na otroka)
- ☆ Okolje v maternici in prenatalni časovni trak
- ☆ Rojstvo in krst
- ☆ Izbira imena
- ☆ Časovni trak motoričnega razvoja – družinsko in domače okolje
- ☆ Osnovna filozofija pedagogike montessori (ravni razvoja, občutljiva obdobja, učna ura v treh stopnjah, predstavitev, priprava vzgojitelja / kateheta, analiza gibov ipd.)
- ☆ Pogled v atrij 1-3 (več o tem poletje 2017)

V mirnosti in samoti otoka smo se, tako kot nekdanja Maria Montessori, Sofia Cavalletti in Gianna Gobbi, spraševali: Kdo je otrok in kaj potrebuje? V iskanju odgovorov smo se vedno opirali na pedagogiko montessori, s spoštovanjem osebe in zmožnosti otroka ter na Sveto pismo kot neposredni izvir Božjega razodetja.

Ema Benec Čuk in Tina Opeka

Vir: <http://ursulinke.rkc.si/akademija-mericianum>

Če želimo spoznati pravo bistvo nečesa, moramo dobro spoznati njegov izvor. (Sofia Cavalletti)

cistercijanski samostan

na trajektu

najina gostiteljica

udeleženci in predavatelji

Tenby

premični pomol

pogovor

Z VZGOJITELJICO MARTINO JERINA

☆ Ponosna, da lahko sooblikuje zgodbo Angelinega vrtca ☆

Martina Jerina ima najdaljši staž med vzgojiteljicami Angelinega vrtca. Po 15 letih si iskreno želi, da bi vrtec na tej poti ostal še veliko let. V vlogi žene je 18 let in ima tri odraščajoče otroke (Jošt 16 let, Katja 14 let in Teja 11 let). So zelo aktivna, skavtska družina. Radi osvajajo vrhove in kolesarijo. Živijo na Brezovici pri Ljubljani. Veliko prostega časa namenijo tudi vrtu, kjer pridelajo sadje in zelenjavo. »Ni lepšega kot sprehod po vrtu in zobjanje malin, ribeza, nabiranje zelenjave v košarico in priprava kosila iz pravkar nabranih dobrot, npr. zelenjavna juha, velika skleda solate z motovilcem,« pravi. Sprošča se s sprehodom po gozdu ali tekom po barju. Pridno izpolnjuje cilje, ki si jih zada; oktobra je pretekla 21 km na Ljubljanskem maratonu. Z možem si želita prekolesariti 800 kilometrov dolgo Jakobovo pot.

Vzgojiteljica Martina, v Angelinem vrtcu ste že od vsega začetka, torej 15 let. V tej številki revije se prav radi ozremo na prehojeno pot ustanove, v kateri se je izmenjalo že nekaj sto otrok. Kako se vi spominjate začetkov?

Imam lepe spomine.

- Najprej na pripravo, ko smo se še odločali za metodo in spoznavali takrat popolnoma nov svet (počasna hoja, tiho govorjenje, premišljeni gibi, zapiranje vrat, učenje predstavitev materialov ...).
- Spominjam se, kako smo se pripravljali za prvi dan, ko smo pričakali prve otroke in starše v garderobi. Prišla je tudi gospa Maria Loreto Wille iz ZDA, ki je poučevala in še vedno predava na izobraževanjih montessori in je dolgoletna vzgojiteljica v oddelkih 3–6 let. Bila je tiha, graciozna in premikala se je neopazno. Ko je otroku naredila predstavitev, se je nato umaknila. Iz žepa je vzela svoj blok in pisala opazovanja. Popoldne smo imeli sestanek skupaj z njo, analizirali dan in jo veliko spraševali za nasvete. Tako je bilo kakšen teden, ona se je vrnila nazaj v ZDA, nas pa pustila, da nadaljujemo načrtano pot. Ostala nam je kot mentorica na daljavo in je na voljo za kakšna vprašanja, dileme, in to vse do danes!
- Spomnim se, kako smo načrtovali ples za črto. Najprej smo imeli samo ameriške posnetke glasbe, potem pa smo začeli delati koreografije na naše pesmi in skladbe.
- Spomnim se, da prve dni v vrtcu še nismo imeli avta, s katerim bi šli po kosilo, in sva se skupaj z vojakom na civilnem služenju z mojim osebnim avtom vozila po kosilo.
- Prvi dve leti sta bili odprti samo zelena in rumena soba, potem pa smo zaradi potreb odprli še vijolično sobo. V vijolično sobo sem prišla po drugi porodniški in od takrat dalje je ta soba moj drugi dom.
- Spomnim se prvih otrok, s kakšnim zanimanjem so prihajali v vrtec, in tudi staršev, kako zaupljivi in hvaležni so bili. Nekateri starše še kdaj srečam, ko gremo z otroki na sprehod, in vedno povprašajo, kako je kaj v vrtcu. Prva leta smo bili zelo povezani.
- Ko se je prva ravnateljica Melita poročila, smo ji starši, otroci in vzgojitelji pripravili veliko presenečenje, in sicer dramatizacijo igre z naslovom »Stara ima vedno prav«. Režiser je bil gospod Miran Zupanič, ki je takrat imel svojo hčerko Julijano v vrtcu. To je bil zelo velik projekt, kajti Melita je velikokrat potegnila svoje delo v pisarni do večera. Da se slučajno ne bi srečali kje na stopnišču in da ne bi kaj posumila, smo morali izbrati primeren čas. Verjeli ali ne, dobivali

»Angelin vrtec imam rada, čutim, kako lahko sooblikujem življenje v njem, in ponosna sem, da sem del te zgodbe.«

- smo se ob 22. uri v razredu 1 in vadili, pridne mame so doma izdelale maske, pripravile kostume ... In prišel je slovesen dan, ko smo povabili Melito in njenega moža, da prideta na presenečenje. Takrat smo si sposodili veliko dvorano, ki jo sedaj uporablja baletna šola, dvorana je bila polno zasedena. Nastopili so starši, vmes so plesali otroci, ki so imeli posebej za to priložnost sešite nove predpasnike, sledila sta druženje in pogostitev. Veliko angažiranja staršev! Če danes pomislim na vso to organizacijo, se mi zdi skoraj nemogoče. Pa vendar nam je uspelo. Kjer je volja, je tudi pot!!!
- Zelo dobra izkušnja je bila 14-dnevno opazovanje različnih vrtcev in šol v Nemčiji, kjer sem dobila pravi vpogled v realni svet montessori.
 - Nov mejnik je bil, ko smo odprli dve jaslični skupini.
 - Bili so tudi težki časi, ko je zbolela naša ravnateljica, s. Metka Capuder. Pravzaprav je z odgovornim delom in bremenom dala življenje za Angelin vrtec. Kot pravi Jezus v priliki o pšeničnem zrnu: »Če pšenično zrno ne pade v zemljo, ostane samo. Če pa pade, obrodi obilo sadu«. Na njenem zadnjem slovesu je bilo veliko nekdanjih otrok in staršev iz vrtca in tudi to je znamenje, da ostajamo povezani za vedno.

Imate tudi krajšo izkušnjo dela v javnem vrtcu. Ste po tem, ko ste začeli spoznavati pedagogiko montessori, tak pristop uvajali tudi pri svojih otrocih?

Pred prvo nosečnostjo sem bila zaposlena v javnem vrtcu. Med porodniškim dopustom sem spoznavala metodo montessori in bila zelo srečna, da sem spoznavala metodo ravno ob pravem času. Vsa navdušena sem izdelovala materiale, doma uvedla nizke police, kupila preproge Seveda so vsi trije otroci hodili v Angelin vrtec in lahko samo rečem, da je bila to dobra popotnica za samostojnost in odgovornost v osnovni šoli. Doma sem jih vključevala v vsakdanje delo pri gospodinjstvu, delo zunaj... Hvaležna sem za ta dar.

V vseh teh letih se je večkrat zamenjalo vodstvo. Prva leta je kot ravnateljica vrtec vodila gospa Melita Kordeš Demšar, nato žal že pokojna s. Metka Capuder, s. Zorica Blagotinšek, s. Nina Ipavec, zdaj je mrežo zaposlenih prevzela Tina Opeka. Kako so te spremembe vplivale na delo v vrtcu, tudi na vas osebno?

Vsaka ravnateljica je dala svoj maksimalen prispevek. Vse so požrtvovalno in odgovorno krmarile (in še vedno je tako) v dobro otrok, staršev in nas zaposlenih. Jaz sem imela vedno občutek, da lahko povem svoje mnenje, in počutila sem se varno, sprejeto. Čutim zaupanje s strani vodstva, zato z veseljem, vestno in predano delam. Rada imam to službo in vse zaupane otroke.

Ste tudi katehistinja v domači župniji. Vam pri tem pridejo prav izkušnje iz vrtca ali obratno?

Katehistinja sem 10 let. Gospod župnik me je prosil, če prevzamem prvi razred. Sprejela sem pod pogojem, če lahko opremim učilnico in uporabljam elemente Kateheze Dobrega pastirja. Podprl me

POMOČNICA VZGOJITELJICE PAVLINA ZRIMŠEK O SODELAVKI MARTINI:

»Z vzgojiteljico Martino sva bili sodelavki v vjolični sobi dve šolski leti. Večkrat sva se šalili, da sva tako uigran tim zato, ker sva obe strelki po horoskopu – če je to kaj pripomoglo, ne vem; sta pa bili ti dve leti polni učenja zame: za vsako posebno priložnost ima idejo, kako jo narediti še bolj svečano, lepo, zares posebno (kako okrasiti sobo za praznike, kako razveseliti starše za popoldneve s starši), ima veliko idej za delo z materiali, kako jih približati otrokom, v vsaki težavni situaciji z otroki se zna hitro odzvati, zna motivirati otroke, jim približati teme, o katerih se pogovarjamo, jim približati življenjske dogodke. Spomnim se, da smo se nekoč, po nekih pogovornih urah, na katerih so starši potožili, da njihov otrok ne želi spati po kosilu, o tem pogovarjali na črti. Vzgojiteljica Martina je otrokom razložila, kakšno srečo imajo, ker gredo lahko po kosilu spat; vsaka mama in oče bi šla rada v službi po kosilu malo na ležalnik, pa ne moreta, otroci v vrtcu pa lahko – zato se ni treba nič kregati, moramo biti veseli, da lahko počivamo po kosilu ☺.«

je, jaz sem s pomočjo domačih izdelala potrebne materiale. Nekaj let sem imela tudi predšolsko skupino, sedaj pa zaradi drugih obveznosti vodim le prvi razred. Izkušnje mi pridejo prav, še zlasti tih, miren pristop in individualna zaposlitev »živahnih«. Opažam, kako otroci potrebujejo to, da so poklicani po imenu ter da so slišani v svojih potrebah.

Pri tem sem imela v mislih prav Katehezo Dobrega pastirja. Kaj opažate v atriju, kako otroci sprejemajo te vsebine?

Ko sem hodila na izobraževanje Kateheze Dobrega pastirja, sem bila prevzeta in začudena obenem, da mi nekaterih stvari v življenju še nihče ni tako preprosto povedal. Otroci se znajo čuditi, znajo biti iskreno hvaležni, znajo ubesediti preprosto molitev. S pomočjo materialov vstopajo v svet presežnega. V atriju je lepo, ker skupaj prisluhnemo Bogu.

Smo v Letu usmiljenja (sklenilo se je 20. novembra 2016, op. a.), ki ga je razglasil papež Frančišek. Ta vrednota v šoli in vrtcu ne sme manjkati. Kako biti usmiljen – v vrtcu?

Jezus nam naroča: »Karkoli boste storili nemu izmed mojih najmlajših bratov, boste meni storili!« To me vedno spremlja: ko zamenjam plenico; ko se z nekom pogovarjam, ker so mu ušle grde besede; ko brišem polulano straniščno školjko; ko se veselimo novorojenega bratca ali sestrice; ko že stotič predstavljam določen material, a za dotičnega otroka je to prvič; ko praznujemo zadnjo večerjo ... V vrtcu bi brez usmiljenja vladala živčnost. Usmiljenje mi pomeni: biti na razpolago, usmerjati, ukrepati, motivirati, vabiti, biti potrpežljiva, tolažiti ... in se ob dvomljivih situacijah spraševati: »Kaj bi na mojem mestu storil Jezus?«

Kje pa je prostor za usmiljenje v življenju družine?

Družina je tista, kjer naj bi se vsak počutil brezpogojno sprejet in ljubljen. Truditi se moramo za razumevanje in hvaležnost, potrpežljivost in obvladovanje samega sebe. Tako bo družinsko okolje varno, opogumljajoče, sproščeno in veselo. Tiste, s katerimi smo si najbližji, največkrat prizadenemo in ranimo. Prostora za usmiljenje ne sme zmanjkati. Naše prizadevanje za obstoj družine sta odpuščanje in skupna molitev.

Starši pozabljamo, da se mora otrok tudi dolgočasiti. Prosti čas je priložnost za novo učenje. Kaj lahko počnemo z otroki v zimsko odeti naravi?

Prosti čas pomeni, da delamo stvari, ki nas veselijo in se ob njih čutimo izpolnjene. Včasih si mislimo, da moramo otrokom omogočiti to in ono, jih vpisati na to in ono dejavnost, ipd. Zimski čas pa je tudi priložnost, da smo preprosto skupaj, da se crkljamo, da beremo, si pripovedujemo spomine, da smo DOMA in se nam nikamor ne mudi.☺

Lahko gremo na sneg, opazujemo svoje stopinje in stopinje drugih, morda živali. Delamo dolge skoke, angelčke, ustvarjamo skulpture, rišemo in pišemo po snegu. Seveda lahko tudi pečemo piškote in se, ko pridemo s sprehoda, z njimi posladkamo ob skodelici toplega čaja. Mislim, da je največ vreden posvečen čas, ki ga preživimo skupaj.

Za konec, kaj želite Angelinemu vrtcu ob 15. obletnici?

Angelinemu vrtcu resnično želim, da ostanemo na tej poti še veliko let. Želim, da bi se zavedali, kako pomemben je vsak otrok, ker je edinstven, neponovljiv in ima poslanstvo na tem svetu, kako pomemben je vsak trenutek, ko smo skupaj, in kako zelo je treba prositi za blagoslov dela in varstvo angelov varuhov ter naših priprošnjikov ... vsak dan!

Urška Hrast

godovni zavetniki

Agnes goduje 21. januarja.

Agnes (Neža, Janja)

Agnes častimo kot devico in mučenko. Komaj trinajstletno Nežo, hčer plemenitih rimskih staršev, lepo in bogato, je vzljubil in zasnil sin cesarskega namestnika Simfronija, a ga je odklonila, ker se je zaobljubila nebeškemu Ženinu. Sveti Ambrož ji v usta polaga naslednje besede: »Da sploh morem ugajati še komu drugemu, to je že razžaljenje za mojega Ženina. On me je prvi izvolil, on me bo imel. Naj umrje telo, ki me dela všečno očem, katerim ne maram ugajati.« Užaljeni ženin naj bi jo potem sam ovadil, da je kristjanka. Zaradi neomajne vere in predanosti Kristusu je ok. leta 304 umrla mučeniške smrti.

Ime Neža izhaja iz latinskega imena Agnes, ki ga razlagajo iz grške besede hagne »čista, nedolžna«, ali iz latinske besede agnus »jagnje«. Agnes je med drugim zavetnica devic, skavtinj, vrtnarjev, otrok, zaročencev, pastirjev, pa tudi nekaterih živali. Skoraj vedno je upodobljena z jagnjetom, ki ga drži v naročju ali pa ga ima poleg sebe. Naslikana pa je tudi kot mlado dekle z dolgimi lasmi, na grmadi ali s palmo mučeništva.

Na god svete Neže v njeni cerkvi v Rimu vsako leto blagoslovijo dva jagenjčka, ki ju potem zakoljejo na veliki petek v spomin na velikonočno jagnje Jezusa Kristusa, iz njune volne pa stkejo palije za nadškofe. Na praznik apostolov Petra in Pavla papež te palije blagoslovi, nato pa jih shranijo v pozlačeno bronasto skrinjico na grobu sv. Petra in delijo novoimenovanim nadškofom.

Pri nas je poznan pregovor, da »sveta Neža kuram ritke odveže«, ker v tem času kokoši spet začnejo nesti jajca. Ponekod so na njen god v cerkvi darovali volno, vreme na njen god pa napoveduje letino (če je sončno, bo sadje črivo). Dekleta so se ji včasih priporočala tudi za ženina.

Angelov Mihaela, Gabriela in Rafaela se spominjamo 29. septembra.

Mihael, Gabrijel, Rafael

Vse tri imenujemo nadangele in jih po preureditvi bogoslužnega koledarja slavimo na en dan.

Mihael je že od nekdanj najbolj čaščen angel, v Stari zavezi kot varuh izvoljenega ljudstva, v Novi zavezi pa kot varuh Cerkve in zavetnik umirajočih. V praboju med dobrimi in zli angeli je bil zastavonoša in vodnik nebeške vojske. Njegovo ime pomeni »kdor je kakor Bog«, kar je bilo geslo vseh angelov, ki so bili v mogočni duhovni vojski zvesti Bogu. Nadangela Mihaela najpogosteje upodablja z mečem in sulico kot borcem zoper zmaja – satana.

Nadangel Gabrijel je v Stari zavezi omenjen le v Danijelovi knjigi. V novi zavezi pa je zelo povezan z dogodkom učlovečenja druge božje osebe, božjega Sina. Gabrijel, po slovensko »Božja moč«, se je sam predstavil Zahariju, ko mu je naznanil Janezovo rojstvo: »Jaz sem Gabrijel, ki stojim pred Bogom.« Šest mesecev po obisku pri Zahariju je prišel k Mariji in ji povedal, da jo je Bog izbral za človeško mater svojemu Sinu. Razložil ji je tudi, kako se bo to zgodilo. On je prvi, ki je izgovoril ime »Jezus«. Najbrž je bil tudi angel, ki je oznanil Jezusovo rojstvo betlehemskim pastirjem. Gabrijela so največkrat upodobljali v zvezi z Gospodovim oznanjenjem Mariji.

Rafael pomeni »Božje zdravilo«. O njem govori Tobijeva knjiga. V podobi lepega mladeniča je spremljal Tobija na poti v daljno mesto. Tam je mladi Tobija po Rafaelovem nasvetu zasnil Raguelovo hčer Saro. Mladoporočenca je spremljal, ko sta se vračala na Tobijev dom. Ob vrnitvi domov pa je povedal Tobiju, kako naj mazili očetove oči, da bo spregledal. Ko so ga hoteli poplačati, se je nadangel Rafael predstavil: »Jaz sem Rafael, eden od sedmih angelov, ki stojijo in stopajo pred obličje Božje slave.« (Tob 12, 15). Nadangela Rafaela navadno slikajo kot popotnika s palico in bučko, včasih z ribo in kot spremljevalca mladega Tobija.

povzela Elena Dobravec

Vir: spletna izdaja revije Družina

dnevnik dogodkov in odmeri

IZLET VRTCA 30.9.2016

Matevž:
»Všeč mi je bilo, da je bilo v avtobusu udobno.«

Lara O:
»Všeč mi je bila princesa.«

Adam:
»Mucke sem videl.«

Eva K:
»Videli smo konje.«

Rozalina:
»Hranili smo kokoške s solato.«

Matija:
»Všeč mi je bilo, da smo gledali živali.«

Sofia:
»Všeč mi je bilo, da smo božali konjičke.«

Mark:
»Videli smo ribiče.«

Julija:
»Iskali smo kobilice.«

Gabriela:
»Všeč mi je bilo, da smo gledali televizijo.« (op: v Info centru)

Valentina:
»Meni je bila všeč princesa.«

Anže:
»Všeč mi je bilo, da smo tam gledali televizijo in se peljali z avtobusom.«

Albina:
»Všeč mi je bilo jezero, ki je zelene barve.«

Rafael:
»Všeč mi je bilo, da smo bili v avtobusu privezani.«

Jožef:
»Zelo všeč sta mi bila princ in princesa.«

Andrej:
»Všeč mi je bilo to, da smo videli princa.«

Nik:
»Všeč mi je bilo, ko smo šli do jezera skupaj s princem.«

Mattia Gabriel:
»Všeč mi je bilo, da smo bili s princem in princeso.«

Eva D:
»Bili smo na igralih pri Tini.«

Filip:
»Videli smo pujske, kravice, kokoške in konjičke.«

Lan:
»Videl sem krave. Jezero je bilo v blatu.«

Matija:
»Všeč mi je bilo, da nam je Tinina mama pripravila presenečenje: pecivo za jest.«

Nuša:
»Videla sem princa.«

Teodor:
»Moja babi bi rekla, da smo se peljali z »nobel« avtobusom.«

Ita Bibi:
»Luna na avtobusu in zvezdice.«

Filip:
»Meni so bile všeč zvezdice na avtobusu.«

Vzgojiteljica Martina:
»Šofer nas je pohvalil, da smo bili res pridni potniki.«

Emilija:
»Všeč mi je bilo, da smo jedli sirove štručke. Te se mi zdijo najboljše.«

Justin:
»Šli smo na jezero.«

Jon:
»Všeč mi je bilo, da je bila gugalnica za dva.«

Laura:
»Videli smo konja, mamo kravo in dojenčke pa očka. Princesa je bila najlepša.«

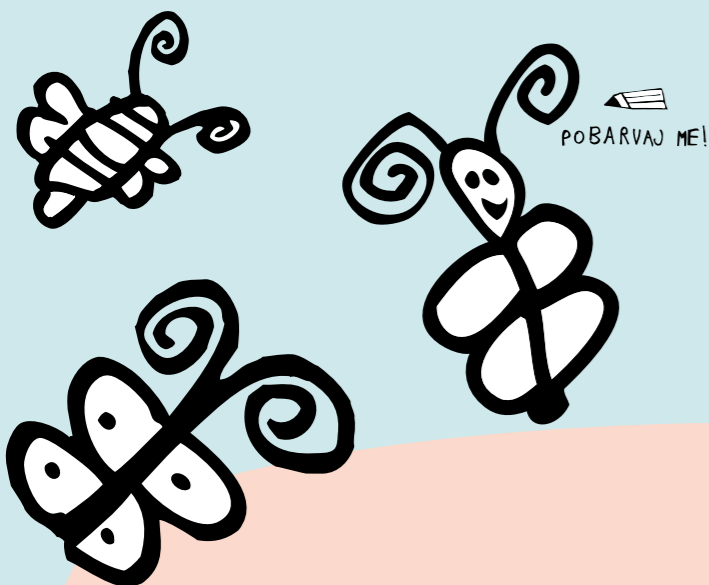
Julija:
»Princesa mi je bila najbolj všeč.«

Matija:
»Všeč mi je bilo, da smo gledali živali.«

Gabriel:
»Smo videli pujska in še dva konjiča – mladiča, kokoške, nabirali smo jajca. Videli smo potoček od jezera.«

Lara S:
»Všeč mi je bilo, da je bila tam voda in drevesa.«

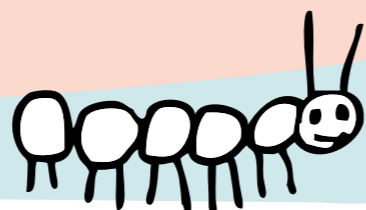
V sredo, 12. 11. 2016, smo dijaki četrtega letnika predšolske vzgoje Srednje šole Izola obiskali Angelin vrtec v Ljubljani, ki deluje po vzgojnih načelih Marie Montessori. Ob prihodu v vrtec smo se razdelili v dve skupini. Prva skupina je odšla z vzgojiteljico na ogled starejših skupin vrtca, druga na ogled jasli. Čez čas sta se skupini zamenjali. Po končanem ogledu nas je nagovorila ravnateljica, nam na kratko predstavila vrtec in njegov vzgojni stil ter pristope. Skupine in otroke v njej smo lahko tiho opazovali skozi velika steklena okna. V eno od igralnic, ki jim v vrtcu pravijo sobe – barvne sobe, smo lahko tudi vstopili, saj so bili otroci ravno na sprehodu. Tu smo si ogledali pripomočke, učila, opremo, toaleta ter njihove izdelke. Še posebej zanimivo se mi je zdelo, da igralnica predstavlja »pomajšnan realni svet«. Otroci se tako srečujejo z zgodovino, geografijo, slovenščino, matematiko in naravo. Prav tako me je navdušil kotiček, v katerem otroci operejo svoje krpice ter z njimi obrišejo mize pred obrokom in po njem.

Ravnateljica nam je povedala, da daje vrtec velik poudarek sodelovanju s starši. Starši otrok ob koncu tedna vzamejo domov krpice, s katerimi otroci brišejo mize, in jih operejo. Prav tako so zadolženi, da prinašajo ob začetku tedna rezano cvetje, ki krasi mize v igralnici.

Opazil sem, da se otroci večino časa igrajo individualno. Na voljo imajo veliko stvari, naravnih materialov; posebno zanimiv pa se mi je zdel kotiček za umiritev. Tu si prižgejo svečko in po želji molijo. Zanimivo mi je bilo tudi to, da so otroci veliko bolj samostojni kot vrstniki v javnih vrtcih. Pozitivno me je presenetilo, da se že malčki samostojno pripravljajo na obrok. Sami so si postregli in celo nalili pijačo iz steklenega vrča in pri tem niso nič polili. Že od malega uporabljajo nože in stekleni pribor (če se ta razbije, otrok spoznava posledice – razbite črepinje, s katerimi se lahko poškoduje). Spoznali smo tudi, da je v vrtcih montessori zelo pomembna tišina, s katero se otrok srečuje vsakodnevno. Ogled Angelinega vrtca mi je bil resnično zelo všeč, spoznal sem namreč veliko novih metod, ki jih uporabljajo tamkajšnje vzgojiteljice. Ekskurzija se mi je zdela zelo poučna in prav je, da mi kot bodoči vzgojitelji spoznamo drugačne tako pristope kot tudi vrtce.

Zahvaljujemo se vam, da ste nas sprejeli in si vzeli čas za predstavitev vašega vrtca.

Urban Prosen, 4. PV

Približno 120 dijakov Srednje šole Izola se vsako leto šola in pripravlja za poklic vzgojitelja. Učitelji se trudimo, da bi dijaki poleg teoretičnega znanja pridobili izkušnjo in vpogled v različne vzgojne pristope, ki so na voljo v slovenskih vrtcih. Večina mladostnikov, ki se odloči za poklic vzgojitelja, ima čut za delo z otroki, so empatični, ustvarjalni, radovedni, nekateri zelo marljivi. Bodoči vzgojitelji naj bi imeli vse te vrline, kar pa še ni dovolj, da je nekdo dober vzgojitelj.

Dober vzgojitelj ali vzgojiteljica si mora pridobiti še potrpežljivost, umirjenost, spoštljivost, čuječnost in druge veščine, s katerimi vsakodnevno vpliva na otroke. Slediti mora novostim na področju pedagoških in psiholoških znanosti, ker se generacije otrok spreminjajo, tako kot se spreminja svet okoli nas (spreminjajo se vzorci vedenja, prehrana, spreminjajo se vzgojni prijemi ...). Kljub spremenljivemu svetu ljudje cenimo nekatere vrednote, ki so trajne.

Že peto leto sodelujemo s strokovnimi delavci iz Angelinega vrtca, kamor vozimo naše dijake in dijakinje na ogled. Zdi se nam namreč pomembno, da si dijaki in dijakinje pridobijo izkušnjo in vpogled v drugačne načine razmišljanja in metode dela, kot so jih vajeni v javnih vrtcih, kjer opravljajo vsakoletno obvezno prakso.

Vedno znova so presenečeni nad mirnostjo poteka dela v Angelinem vrtcu, še bolj nad samostojnostjo otrok v skupini. Spodaj podpisani opravljajo delo svetovalne delavke v osnovni šoli in vrtcu, obenem pa sodelujeva pri predšolski vzgoji, kjer poučujeva strokovne predmete. Pri svojem delu opažava, da je v vrtcih in šolah porast otrok, ki imajo težave z nadzorovanjem vedenja ter izražanjem čustev, skratka težave s čustvovanjem, zato sva bili navdušeni nad kotičkom za tišino.

Razmah znanosti in tehnologije nas silita k hitenju in uporabi tehnoloških pripomočkov. Vajeni smo nenehnih vnosov, vdorov informacij, ki prihajajo do nas iz različnih kanalov: ljudje, mediji, okolica, računalniki, telefoni itn., s tem pa pozabljamo na potrebo po tišini.

Ravno tišina je tista dejavnost, ki nam omogoča, da lahko občutimo, doživimo in prepoznamo svoja čustva, da najdemo ravnotežje v sebi, se osredotočimo na svoje trenutno delo.

Druga pomembna veščina, ki jo otroci v Angelinem vrtcu pridobijo, v javnih vrtcih pa ji posvečamo premalo pozornosti, je skrb zase, za druge in za okolje. Z zanimanjem smo spremljali otroke, ki so si sami pripravili mizo za malico, si vzeli malico in pospravili za seboj. Med malico so se med seboj pogovarjali v mirnem tonu, nikamor se jim ni mudilo.

Zato je obisk Angelinega vrtca za naše dijake pomemben. Tišina in umirjen potek dela sta tista elementa delovnega dne, ki jih tudi dijaki prepoznajo kot dobrodošle, drugačne in pomembne. Skratka, ta izkušnja jim služi v razmislek in pomoč, je dobra popotnica za delo v kateremkoli vrtcu.

Definitivno sta ti dve veščini nujni v vsakem vrtcu, pri vsaki vzgojni dejavnosti. Tudi doma, kjer otroci preživijo ostali del dneva. Verjameva, da starši otrok, ki se odločajo za vrtec montessori, to vedo ...

Hvala vam za vašo odprtost in prijaznost!

Se vidimo naslednje šolsko leto.

Karmen Mekota in mag. Vesna Starman

Šestnajst večerov z mamico

Spominjam se, da je bil prvi večer z mamicami v družbi prvorojenke Anamarije vznemirljiv dogodek. Teden dni pred prvim dogodkom mi je hčerka polna pričakovanja razlagala, kako se pripravljajo na večer z mamicami. Po zaključku vrtca sva v dvoje odšli na vročo čokolado ter se vrnila v Rumeno sobo.

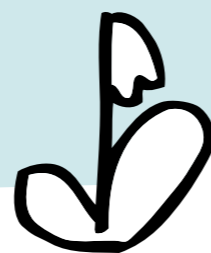
Spominjam se, kako sva z Avguštinom zjutraj izbrala svečano belo srajčko in kako je bil žalosten, ko je bila srajčka popoldan že popackana. Tolažila sem ga, da je pomembno, da skupaj spoznavava njegovo delo, lepa obleka pa je samo simbol, da se nama zdi dogodek pomemben. Spominjam se, ko mi je Florijan povedal, da so za večer z mamicami posebej pripravili sobo. "Ali je to navada za vsak večer s starši?" sem se pozanimala. "Ne, za očke ni treba," je z gotovostjo odgovoril. Spominjam se, ko mi je Teodor razlagal, da pripravljajo presenečenje za mamice, a ne smejo povedati kakšno. Skrivnost je težko zadrževal zase, povedal je vsem družinskim članom, medtem ko jaz nisem smela poslušati, vendar ni bilo mogoče, da bi preslišala.

Vsako leto znova in pri vsakem od štirih otrok posebej sem se čudila njihovim spretnim prstkom, ki so oblikovali peščene črke, zlagali delce sestavljanek in zadnje leto ponosno predstavljali banko. Zrla sem v tople očke, vpijala njihove besede in gibe, ko so mi zavzeto predstavljali košček svojega ustvarjanja v vrtcu. Izkušnja je bila vsakokrat zelo dragocena, saj sem si po večerih z mamicami veliko lažje predstavljala, o čem razlaga moj otročiček na poti iz vrtca, spoznavala sem vzgojiteljice, otrokove prijatelje in njihove starše.

Včasih se med kopičenjem službenih nalog za par minut zazrem skozi okno, se v mislih prestavim v Oranžno, Rdečo, Rumeno ali Vijolično sobo in si narišem svojega otroka, ki tam z veseljem pripravlja mizo za kosilo. V mislih blagoslovim otroke in vzgojiteljice in preko te nevidne povezanosti lažje prenašam osemurno ločenost od svojih otrok.

Na prvih večerih z Anamarijo in Avguštinom sem natančno spremljala, ali res pripravita vse materiale na svoje mesto in če brezhibno sledita navodilom vzgojiteljice. Iskala sem potrditev, da se moja otroka dobro vključujeta v vrtčevsko okolje. Pri Florijanu in Teodorju sem na večerih z mamicami veliko bolj sproščeno uživala v edinstvenih trenutkih v dvoje, ki jih ima mamica štirih nadobudnežev redko priložnost doživljati. Kot kontrast mirnemu, ljubečemu večeru pa je dan pred dogodkom praviloma potekal v živčnem usklajevanju med menoj in možem, kako "pobrati" ostale otroke, kako prestaviti nujen sestanek, predavanja za študente ter prenašati neodbravajoče pripombe šefice, ki meni, da je služba pač življenjska prioriteta.

Letos sva s Teodorjem preživela najin zadnji večer z mamicami v vrtcu in obenem moj zadnji večer v vrtcu z otrokom, saj Teodor jeseni odhaja v šolo. Ko podoživljam pretekla leta, sem hvaležna za mir, varnost in naklonjenost, ki jih občutim v Angelinem vrtcu. Hvaležna sem za ustvarjalnost in predanost delu, ki so ju otroci imeli priložnost razvijati in seveda za igrivost in veselje. Neprecenljive so bile molitve sester uršulink za vsakega otroka posebej ter občutek božje bližine, ki so jo vzgojiteljice tenkočutno posredovale otrokom. Anamarija mi je večkrat rekla: "Veš mami, v vrtcu sem bila žalostna, ker je bil tisti otrok nesramen, potem sem šla v Marijin kotiček in sem bila spet vesela." Hvaležna

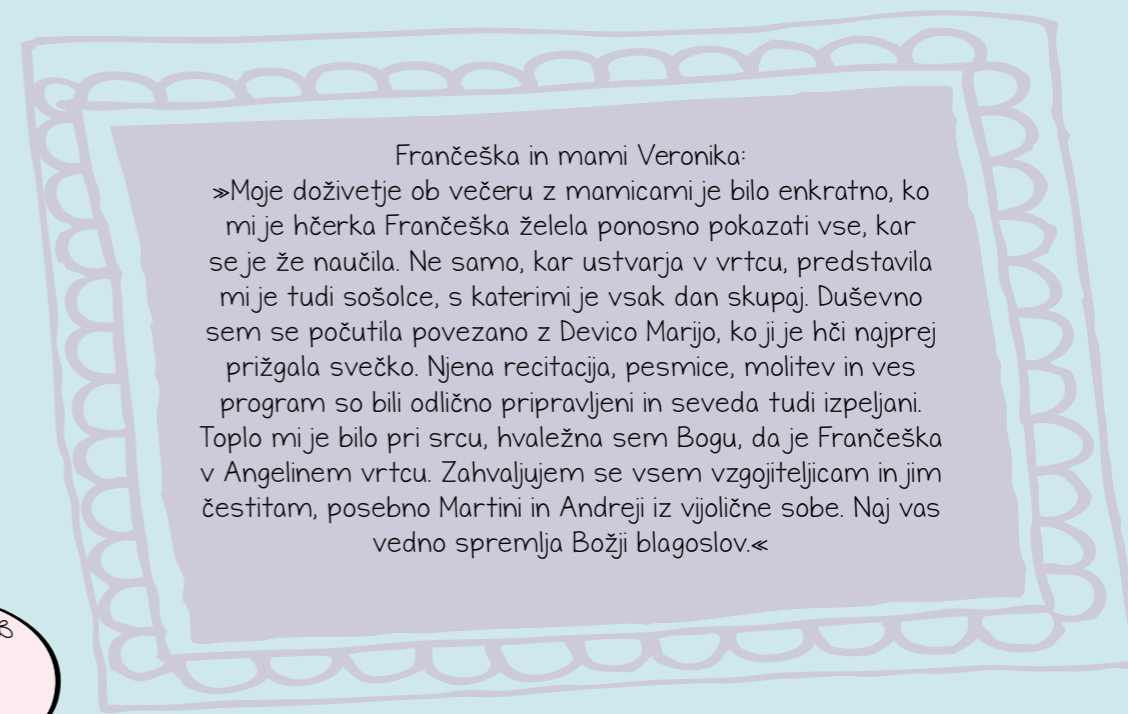

sem za vse izkušnje, ki so jih moji otroci in midva kot starša prejeli prek vzgojiteljic in štirih ravnateljic Angelinega vrtca, za številne dobre izkušnje in kakšno slabo, ki nam je bila namenjena v rast.

S hvaležnostjo in veseljem gledam na preteklih deset let vsakodnevnega obiskovanja vrtca, čeprav se mi ob misli, da zaključujemo predšolsko obdobje naših otrok, utrne tudi kakšna solza ganjenosti. Jeseni bova imela štiri osnovnošolce, navihance, s katerimi si delimo enako čudovita odkritja in izzive kot s predšolskimi otroki.

Moja najpomembnejša in temeljna materinska izkušnja je, da je vsako obdobje vsakega mojega otroka vznemirljivo in neponovljivo. Šestnajst večerov z mamico mi ostaja v spominu kot šestnajst edinstvenih dogodkov gradnje odnosa z vsakim od otrok. Moj otrok raste, se razvija in postaja samostojen, najin ljubeč odnos pa je nespremenljiv in zapisan v vsako celico najinih teles kot tudi v najino srce.

Tadeja Trošt Sedej

✿ LUCIJA ANA D. ✿
 3 leta
 vijolična soba

VEČERI Z OČETI – VRTEC

Jon in očka Aleš:
»Ta večer nama je bil dragocen, ker sva ga lahko preživela skupaj in sva skupaj izdelovala zastavo, se igrala in ustvarjala. Všeč nama je bilo tudi, da smo si lahko izmislili svoj grb.«

Rozalina:
»Všeč mi je bilo, ko sva skupaj delala rožico in ko sem delala veliko delo – črke.«

Jakob:
»Ko sva delala sestavljanko ribo in drevo.«

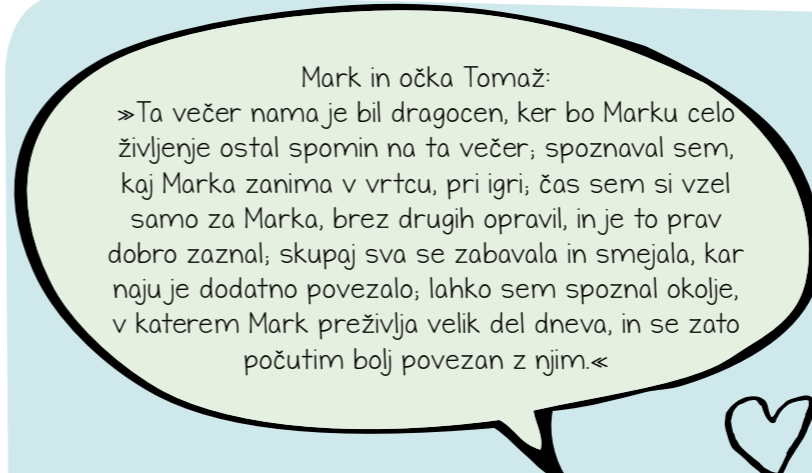

Vid:
»Najbolj mi je bilo všeč, ko smo zlezli noter v hiško (ob plesu).«

Liza:
»Všeč mi je bilo, ko sva na galeriji brala knjige.«

Nikola in tata:
Tata:
»Obisk je bil poln nepozabnih doživetij ... tako sva se zaklepetala, da sva šla kar v copatih domov ...«
Nikola:
»Najbolj všeč mi je bil plastelin s tatom pa delanje zastavice pa ko sva jedla.«

Mark in očka Tomaž:
»Ta večer nama je bil dragocen, ker bo Marku celo življenje ostal spomin na ta večer; spoznaval sem, kaj Marka zanima v vrtcu, pri igri; čas sem si vzel samo za Marka, brez drugih opravil, in je to prav dobro zaznal; skupaj sva se zabavala in smejala, kar naju je dodatno povezal; lahko sem spoznal okolje, v katerem Mark preživlja velik del dneva, in se zato počutim bolj povezan z njim.«

Filip:
»Všeč mi je bilo, ko sva skupaj z očjem delala uhan iz žice.«

Matija in ati:
»Ta večer nama je bil dragocen, ker sva skupaj naredila zastavo, sva preživela večer sama in mi je Matija pokazal, kaj dela v vrtcu, ter ker sva po zaključku odšla na torto in sok.«

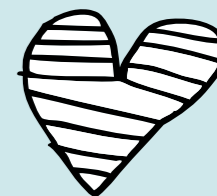
Eva D.:
»Všeč mi je bilo, ko sva lepila rožice, srčke in križke. Ko sva iz žice naredila drevešček.«

Sofia in očka Aljoša:
»Ta večer nama je bil dragocen, ker sva v čudoviti družbi Sofijinih vzgojiteljic Neže in Anje, njenih prijateljev in njihovih očetov, ustvarjala, se povezovala in uživala.«

Irenej:
»Ko sva naredila obešalnik in očala.«

Brina:
»Všeč mi je bilo, ko smo plesali, ko sva skupaj delala seštevanje. Ko sva delala očala in ribico.«

Neža:
»Všeč mi je bilo, ko mi je ata naredil prstančke.«

VZGOJITELJSKI ZBOR ANGELINEGA VRTCA NA ROMANJU

Tako je v soboto, 12. 11. 2016, vzgojiteljski zbor Angelinega vrtca prepeval pri sveti maši ob 10. uri na Brezjah. Odločili smo se namreč, da kot kolektiv poromamo k Mariji Pomagaj. Prvi del poti iz Ljubljane smo opravili z avti, nato smo pot nadaljevali peš. »Pot ni bila naporna in tudi najprej malo bolj kislo vreme se je za to priložnost lepo prevesilo v sončno – četudi bolj vetrovno – dopoldne. Fino je bilo hoditi v družbi, ko je dovolj priložnosti, da se z vsakim kaj pogovoriš. Hodili smo po gozdu, ob poti nas je spremljala reka.« Tako je prvi del romanja opisala ena izmed udeleženk. Ko smo prispeli v romarsko središče brezjanske bazilike, smo se ustavili pri svetih vratih Božjega usmiljenja. Kakšna čudovita Božja previdnost – to je bil še zadnji dan (in edini dan, ko smo imeli čas vsi iz vzgojiteljskega zbora), ko smo lahko še vstopili skozi ta vrata; zvečer so se namreč že simbolno zaprla. Med sveto mašo in molitvijo po njej so v nas odmevale najrazličnejše prošnje (tudi za naš vrtec), ki so se kot v en glas začenjale in končale s prošnjo: "Marija, pomagaj nam ti!"

Medtem ko smo se vračali peš z Brezij, pa so se že oglasili naši želodčki, ki so naznanjali čas kosila. Le-tega smo si privoščili v Kranju. Ob radostnih obrazih, dobri hrani ter zanimivih pogovorih se je naše druženje končalo, ko se je dan prevešal že tja proti mraku. In že smo klicali h Gospodu (tako kot učenca na poti v Emavs): »Ostani z nama, kajti proti večeru gre in dan se je že nagnil. In vstopil je, da bi ostal pri njiju.« (Lk 24, 29). Tudi mi smo čutili, da ostaja z nami, prav tako kot Njegova mati Marija. In prav ta zavest nam daje potrebne moči in zagon za naprej.

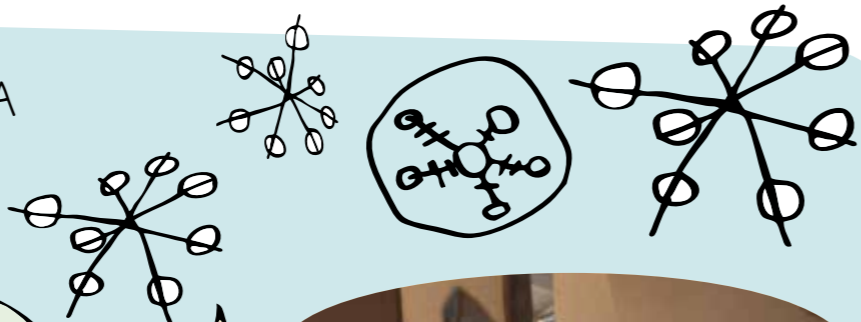
Urška Slakan

"Marija, vse k tebi hiti, Marija, pomagaj nam ti!"

✿ KATARINA K. ✿
3 leta
zelena soba

OBISK SVETEGA MIKLAVŽA

Jožef:
»Sv. Miklavž je prinesel piškote.«

Matevž:
»Všeč so mi predpasniki.«

Laura:
»Sv. Miklavž je spekel piškote.«

Julija:
»Všeč mi je bilo, da nam je prinesel piškote.«

Mila:
»Všeč so mi barvice.«

Filip:
»Sv. Miklavž je prinesel pajka - povečevalno steklo.«

vzgojiteljica Martina:
»Opozoril nas je, da naj ubogamo na prvo besedo (mamico, atija, vzgojitelj) in da naj pozabimo na porivanje, spotikanje in grde besede.«

Pia:
»Palico je imel zavito, kot je hiška od polžka, zgoraj je bil pa še križ.«

Vzgojiteljica:
»Kakšen se ti zdi Miklavž?«
Neža odgovori:
»Velik.«

Lucija:
»Všeč mi je bilo, da smo Miklavžu zapeli pesmico.«

Jaka:
»Sv. Miklavž je prinesel darila.«

Ruben:
»Vjolične vrečke nam je dal in dobri piškoti so bili.«

Emilija:
»Všeč mi je majhna metla.«

Tobja:
»Dobre piškotke nam je spekel in všeč mi je bilo, da mi je Miklavž dal roko.«

Jon:
»Naročil je, naj naredimo dobro delo: staršem, bratcem, sestricam ...«

Mark:
»Všeč mi je bil semafor.«

Eva K.:
»Hvala, da je sv. Miklavž prinesel semafor.«

Jon:
»Všeč mi je ta velika metla.«

Tibor:
»Všeč mi je bila vrečka. Domov sem jo nesel. Noter bom dal izdelke.«

Brina:
»Zapomnila si bom, da nam je sv. Miklavž prinesel nove vrečke za darila in napihljivo žogo.«

Andrej:
»Meni je bilo všeč vse na Miklavžu.«

Borut:
»Njegova brada je bila zavita kot polžki.«

Vzgojiteljica vpraša Marka:
»Kaj je imel Miklavž?«
Marko odgovori:
»Dolgo palico. Prinesel je darila, eno ovčko meni. Zapeli smo pesmico. Imel je dolgo brado.«

Nik:
»Všeč so mi bile pesmice, čakanje na Miklavža in darila.«

Justin:
»Všeč so mi bila darila - magneti, povečevalno steklo s pajkom, barvice, pikala in semafor.«

Matija F.:
»Njegova brada je imela valove.«

Anže:
»Miklavž ne peče piškotov, ampak angelčki ob zarji.«

Jon:
»Tudi na kapi je imel križ.«

Frančeška:
»Všeč mi je bilo, da je prišel sveti Miklavž in da se je z mano pogovarjal.«

Valentina:
»Všeč mi je, da nam je prinesel veliko novih perlic in steklo s pajkom.«

Sofia:
»Všeč mi je pajek v lončku z lupo.«

Neža:
»Hvala, da mi je sv. Miklavž prinesel srajčko in rekel, da poslušamo na prvo besedo, ne na deseto.«

Jan Kristjan:
»Hvala sv. Miklavžu, da je prinesel barvice.«

Teodor:
»Držal sem njegovo zavito palico.«

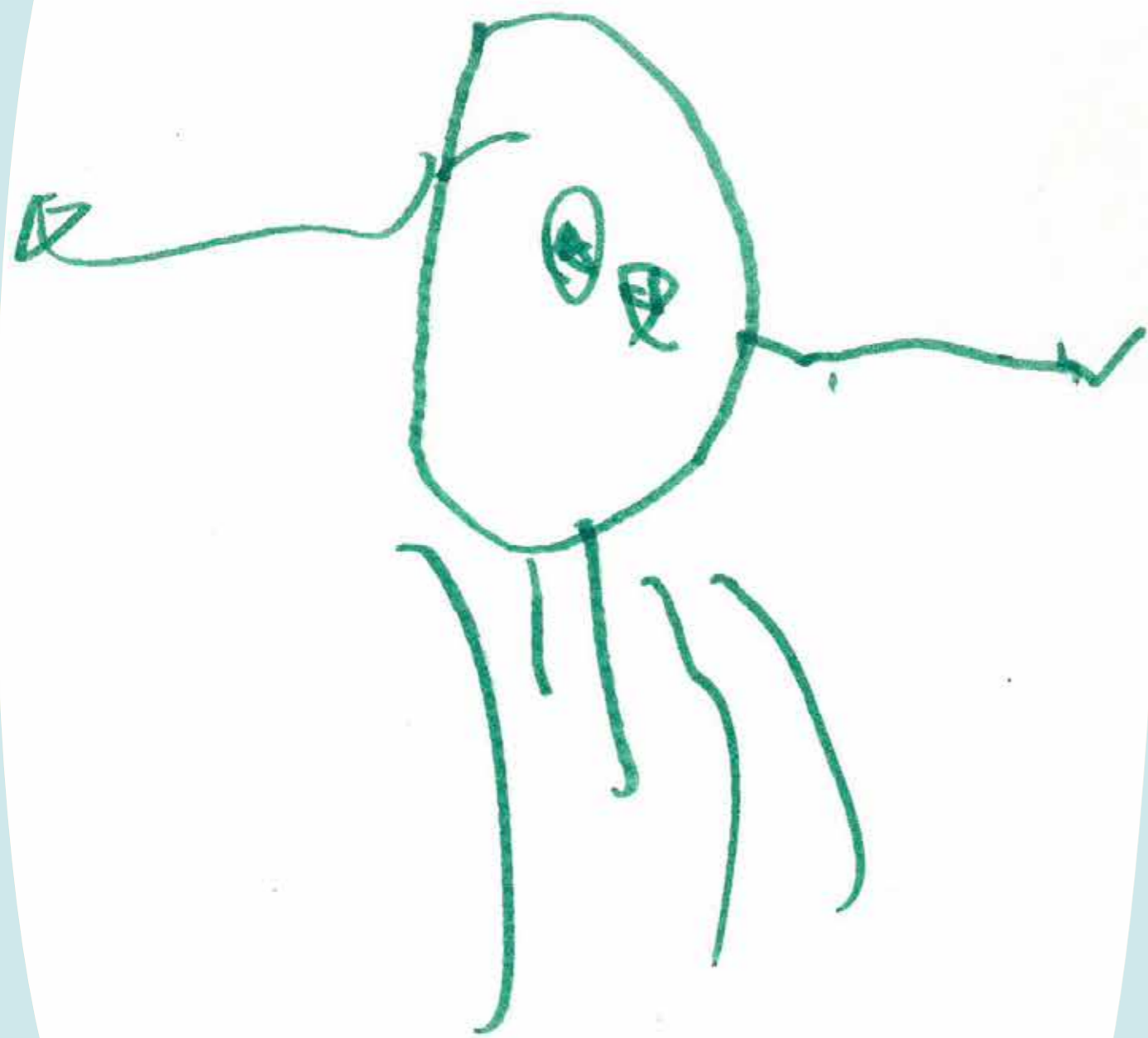
Oskar:
»Všeč so mi bili piškoti in mandarine.«

Emilija:
»Najbolj mi je bilo všeč, da sem jedla piškote, ki jih je prinesel Miklavž.«
Matija F. ji odgovori:
»Ne, jaz sem jih prinesel!«

Lan:
»Miklavž je spekel dobre piškote.«

Lara O.:
»Všeč mi je bilo, da nam je Miklavž prinesel semafor.«

✿ JAN K. ✿
3 leta
zelena soba

ADVENTNI IN BOŽIČNI ČAS

Adventni čas v rdeči sobi

Konec novembra se je začel advent, čas priprave, čas upanja in luči. Pričakovanje nečesa novega in velikega je bila glavna misel adventa skozi vse tedne. Tudi v Rdeči sobi smo se pripravljali na prihod našega Gospoda. Izdelali smo adventni venček in koledar, ki nam je pomagal, da smo bili vsak dan bližje temu posebnemu dnevu.

Vsak dan smo se srečevali ob adventnem venčku in izpolnjevali naloge, ki smo si jih zadali. Peli smo adventne pesmi, prebirali Sveto pismo ter po molitvenem namenu izpeljali konkretno dobro delo. Tako smo kupili revijo Kralji ulice in se spomnili na vse tiste, ki nimajo doma. Medse smo povabili Tino Čerin iz Zavoda Živim, da nam je predstavila svoje delo pomoči revnim družinam. Ob koncu srečanja smo z molitvijo prosili za blagoslov za te družine. Zbrali smo tudi priboljške, ki so v prazničnih dneh razveselili otroke in starše.

V tretjem tednu adventa pa smo se spomnili na vse bolne in ostarele. V tem duhu smo obiskali sestre našega samostana, skupaj z njimi peli adventne in božične pesmi. Sestre so nam postregle piškote. Ob koncu našega srečanja pa smo si izmenjali tudi božično-novoletna voščila z dobrimi željami in blagoslovi.

Emma Benec Čuk in Tina Cvitkovič Pisk

SVETI VEČER:

- ✧ V starih časih je čez dan veljal »veseli post«. Za skromno večerjo so jedli natančno določeno jed, a v vsakem kraju drugo, npr. močnik ali mrzlo kuhano sadje. Tako je moralo biti, saj tudi »Jožef in Marija nista nič gorkega užila«.
- ✧ Če imaš na sveti večer za škornji kaj praprotnega semena, boš razumel živalsko govorico.
- ✧ Točno opolnoči v potokih ne teče voda, temveč vino.
- ✧ Kdor prvi priteče od polnočnice, bo vse leto zdrav.
- ✧ Če greš na sveti večer trikrat okrog hiše in nato pogledaš skozi srednje okno v hišo, boš videl prihodnost.
- ✧ Če na sveti večer zagledaš svojo senco brez glave, naslednjega božiča gotovo ne boš več dočakal na tem svetu.
- ✧ Kdor na sveti večer brusi koso na vogalu hiše ali pod kozolcem, bo za naslednje leto ubranil piščance pred vranami.
- ✧ Fantje – včasih pa kar vsi verniki! – so prišli k polnočnici s piščalkami iz lesa in med orgljanjem in petjem žvižgali, da je šlo skozi ušesa.

BOŽIČ:

- ✧ Krstni botri so svojim krščencem dali majhne božične kruhke ali potičke.

KOLEDOVANJE OB BOŽIČU:

- ✧ »Inu koledniki ob božiči pojo: mi smo prišli pred vrata, da bi bila božja zlata!« (P. Trubar)

NOVO LETO:

- ✧ "Se noviga leta vsak veseli: si več let obeta, vesel naj živi." (V. Vodnik)

KOLEDOVANJE:

- ✧ Ponekod so za tri kralje za tram v hiši ali za kozolec vsako leto zataknil lesen križec. Tako so šteli leta.
- ✧ Kdor bi se kolednikom v čast postil vsako leto od svojega sedmega leta, mu bi dan pred smrtjo prišli povedat, da bo umrl.

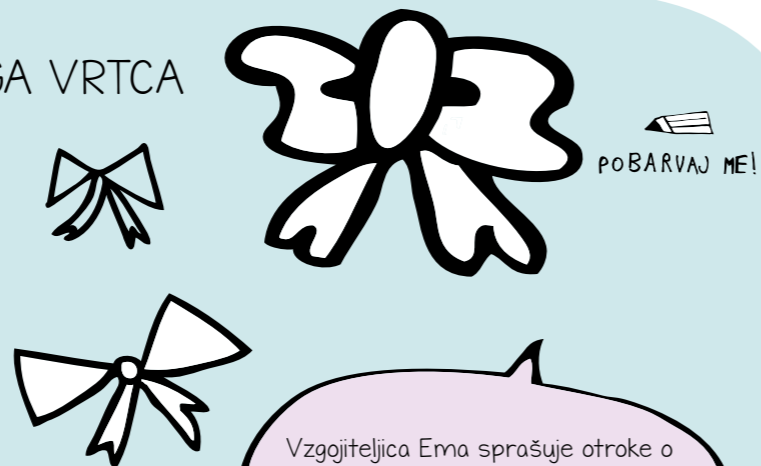

Kitica pesmice, ki so jo v adventu 2016 otroci v vrtcu (3-6) peli vsak dan:

Prva svečka zagorela nam na vencu je lepo, cel'mu svetu zdaj prepeva: "Kmalu Jezus rojen bo!"

15. ROJSTNI DAN ANGELINEGA VRTCA

Vzgojiteljica Ema sprašuje otroke o vtisih predstave Velika skrivnost:
 »Kaj smo videli v predstavi?«
 Ava: »Jagode.« (Te so bile namreč na torti, ki je sledila po predstavi.)

15 let za nekoga veliko in drugega malo. Za naš vrtec je to gotovo že nekaj velikega. Gospod je pred tolikimi leti zasejal gorčično zrno, sedaj pa že skupaj vidimo, kako to zrno raste in postaja večje. Čisto na začetku sta bila v vrtcu le dva oddelka, vendar se razvoj ni ustavil pri tem. Veje našega drevesa so se razširile na pet oddelkov. Je bila to predvsem naša zasluga? Gotovo ne. Z nami je bil On, ki je s svojim skritim Božjim delovanjem in močjo prispeval k rasti našega in vašega vrtca.

In kdaj ima vrtec čisto zares rojstni dan? Rojstni dan praznuje 3. januarja. Na ta dan smo slavili skupaj z otroki. Vzgojitelji smo za otroke pripravili presenečenje. Zaigrali smo jim lutkovno predstavo Velika skrivnost. Vsi so jo spremljali z zanimanjem. Otroci so kazali svojo radovednost. Želeli so vedeti, kakšno skrivnost, ki je ne želi izdati svojim prijateljem, ima miška. Po razkriti skrivnosti pa je za otroke sledilo še eno presenečenje. Vas zanima, kakšno? Tega pa vam ne povem ... to je naša skrivnost. Namig: Odgovor najdete v oblačkih ☺.

Osrednje praznovanje pa je sledilo 26. januarja pri sveti maši, ki jo je daroval domači župnik Dragan Adam. S sveto mašo smo se zahvalili za vse tiste, ki so dali zagon ideji o vrtcu montessori, in vsem tistim, ki vsakodnevno molijo za nas, da zmoremo rasti še naprej, ter vam staršem, ki s svojim delovanjem prispevate k mozaiku te rasti. Ker radi pripravljamo presenečenja, smo ga z veseljem pripravili tudi tokrat. Po sveti maši smo pripravili predstavo Velika skrivnost. Predstavo so igrali vrtčevski otroci s pomočjo šolarjev, nekdanjih otrok Angelinega vrtca. Tudi tokrat miški ni uspelo prikriti njene skrivnosti. Kaj kmalu je bila razkrita. Vse prisotne pa so ob izhodu pričakala jabolka (opomba: miškina skrivnost). Sedanji ter nekdanji sodelavci vrtca so se po končani slovesnosti pridružili še klepetu ob dobrotah.

Ker 15 let za nas res ni malo, smo si pripravili še eno praznovanje. Tega pa smo izvedli kar na dan zavetnice našega vrtca, na dan sv. Angele. Ponovno smo se zbrali vsi vzgojitelji in otroci. Privoščili smo si skupno dopoldansko malico. To je bila čisto posebna malica. Malica z dobrotami, ki jih običajno nimamo v vrtcu. Otroci so bili zelo veseli. Na vprašanje: »Ali je dobra malica?« smo prejeli odgovor: »Ne dobra ... odlična je.« Preden smo se poslovili in odšli vsak po svoje, smo še zapeli himno vrtca.

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da so vsa ta praznovanja uspela. Hvala za vsako uro, ki ste jo namenili, da nam je uspelo. 15 let ... resnično ni malo. Biti del tega je velika odgovornost. Močno upam, da bomo z našim delovanjem prispevali k rasti novih »jabolk«. »Jabolk«, ki bodo samostojno in odgovorno odšla v svet ter bila pripravljena na vse nove izzive, ki jih čakajo, ko odpadejo iz varnega zavetja drevesa.

Tina Opeka

Jaka:
 »Najbolj všeč od vsega mi je bilo petje.«

Matija:
 »Pri predstavi so miški padla dol jabolčka. Miška je rekla: "0, moja skrivnost." Všeč mi je bilo, ko sem imel v roki mikrofona in šel miško vprašat: "Kaj skrivaš?"«

Justin:
 »Imeli smo torto.«

Tobija:
 »Smo šli na nastop.«

Vzg. Andreja:
 »Podelila sem veliko jabolk.«

Nikola:
 »Miška ni hotela povedat, kaj skriva za svojim hrbtom. Jabolko je skrila v zemljo. Fino mi je bilo, ko smo jedli torto in jabolka.«

Liza:
 »Posebej lepa je bila predstava.«

Ruben:
 »Bila je predstava in potem neka škatla s pravimi jabolki in smo jih lahko vzeli.«

Albina:
 »Pela sem.«

Vid:
 »Bila je pravljica o miški. Zelo všeč mi je bilo, ko smo peli.«

slastna jabolka

Adam:
 »Živali so se pogovarjale z miško.«

Sofia:
»Jaz nisem dobila tistih kart, ki so jih držali veliki.«

Lan:
»Hvala, da je bil Matija ovca.«

Andrej:
»Igral sem kokoš.«

Andrej:
»Ko sem šel od maše, sem izgubil misel.«

Filip:
»Šli smo k maši.«

Vzg. Martina:
»Otroci so lepo sodelovali pri sveti maši.«

Anamarija:
»Mami je tudi prišla k maši.«

Anže:
»Najboljše je bilo, ko sem bil žabec. Prišli so atiji in mamice.«

Brina:
»Bila sem petelinček in sem šla miško vprašat.«

Lara O:
»Luka je tudi nastopal, pa moj Urban.«

Manca:
»Meni je bilo tudi všeč jabolko. Potem smo pa šli z mamico in atijem še na tortico.«

Borut:
»Najboljše mi je bilo jabolko! Tako sočno je bilo!!!«

Nik:
»Justina sem peljal domov.«

Nuša:
»Spomnim se, da je bila Julija miš.«

Filip:
»Pri izhodu smo dobili jabolko in listke s pesmijo.«

Eva K:
»Hvala, da sem lahko povedala zahvalo.«

besedilo: S. Anka Kogelnik
melodija: Gregor Klančič

Himna Angelinega vrtca

D G D G A

Po- glej- te me, ka- ko sem ve- lik, ra- stem z dne- va — v dan, šte- jem,
Ro- ke skle- nem, se za- hva- lim te- bi, do- bri — Bog, ti mi

h G D G e A7 D D

6 pi - šem, mi - zo bri - šem, vse to zdaj že znam. Mo- ja
da - ješ mir, ve - se - lje, sprc - mljaš me pov - sod. Sve- ta

G D G A

10 ro - ka v tvo - ji ro - ki: sku - paj mo - čna — sva, kar ne
An - ge - la kot ma - ti ka - že Je - zu - sa, saj Nje -

h G D G e A7 D D7

14 zmo - reš ti po - ma - gam, sre - čna sva o - ba. NAŠ
go - va je be - se - da luč za vsa - ke - ga.

G D e A

18 AN-GE-LIN VR-TEC JE HI-ŠA O-TROK, TU VLA-DA LJU-BE-ZEN IN MIR. IN

G D e A7 D

22 JE-ZUS JE VE-DNO MED NA-MI KOT BOG, PRI - JA-TELJIN DO-BRI PA - STIR.

Emilija:
»Povabili smo še vse starše v cerkev.«

Lucija:
»Dobila sem jabolko.«

Valentina:
»Spomnim se, daje bil tam Lan, jaz sem igrala sovico in povedala izštevanko.«

Tibor:
»Na predstavi sem bil z mamico. Jabolko sem dobil.«

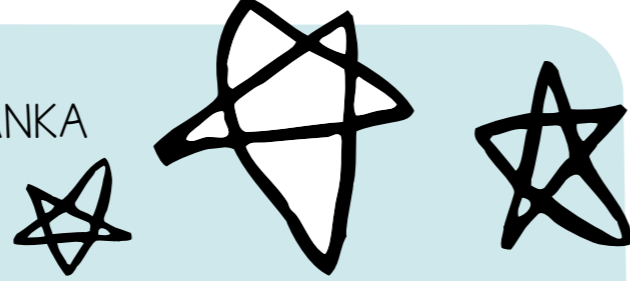
Eva D:
»Najbolj všeč mi je bilo, da je bila sv. maša.«

Julija:
»Jaz sem bila pa miška.« = glavna vloga

Zelenčki so povedali: »Rojstni dan vrtca smo praznovali trikrat. Najprej smo šli v Razred 1. Vzgojiteljice so igrale predstavo o miški, ki je našla jabolko in ga zakopala v zemljo. Manca je igrala miško. Vzgojitelj Metod je igral na kitaro, bobne in triangel. Drugič je bila maša. Jezusu smo se zahvalili. Po maši je bila predstava. Miška je bila od Anžeta Julija iz vijolične sobe. V petek smo peli našo himno Naš Angelin vrtec, lahko smo bile vse sobe skupaj in jedli smo dobre stvari.«

Matija:
»Po predstavi smo jedli torto. Mattia Gabriel nam je pripravljval jabolka.«

BALETNA PREDSTAVA ZVEZDICA ZASPANKA

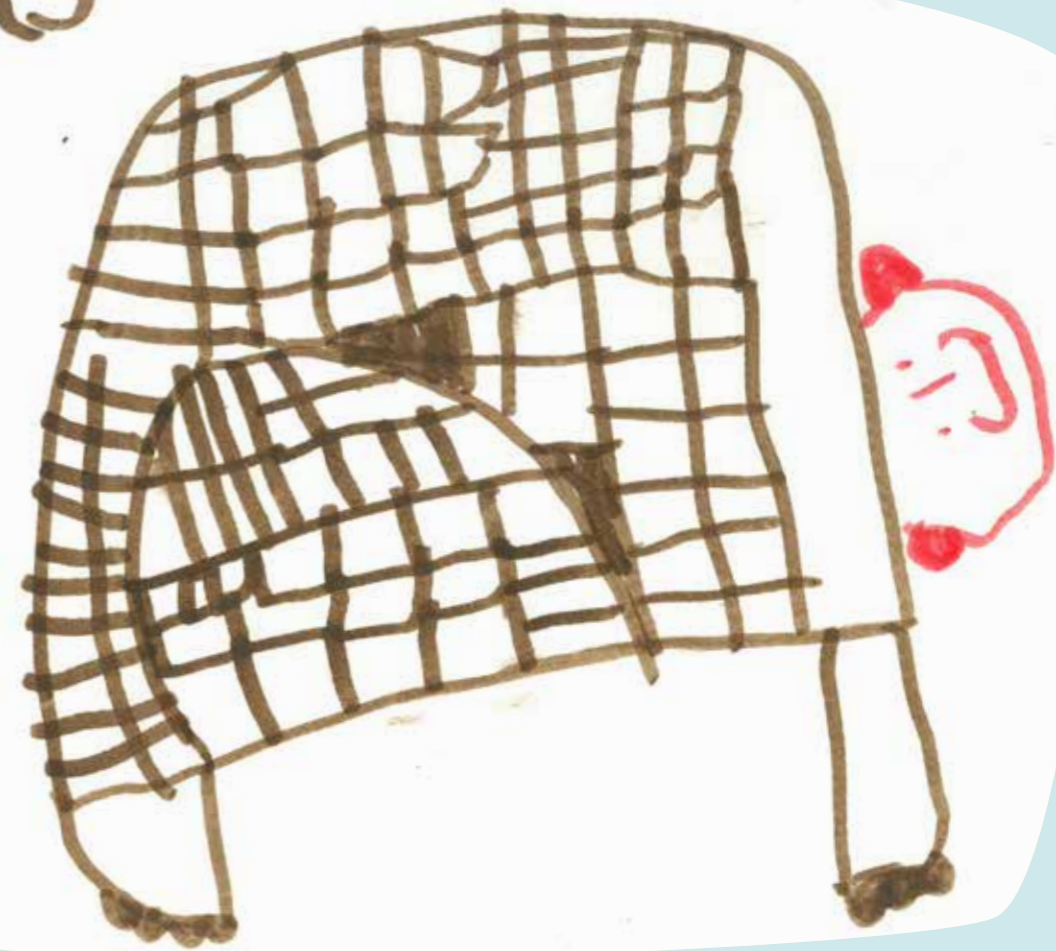

Z baletno predstavo Zvezdica Zaspanka so nas v prazničnem decembru razveselili mladi plesalci iz baletne šole Pirueta. Gospa Petra je z občutkom povezovala besedo in glasbo, obnovila vsebino zgodbe in opozorila, na kaj moramo biti še posebej pozorni. Zelo izvirna in domiselna uprizoritev je otroke prisesala na svoja mesta, pozorno so spremljali like in jih po njihovih karakterjih in kostumih tudi prepoznali. S ponosom smo spremljali nastop naših nekdanjih otrok iz vrtca in bili navdušeni, kako razvijajo svoje potenciale. Ker so se mladi baletniki vživeli v svoje vloge, so prepričali tudi občinstvo. Otroci so zelo uživali, prav tako vzgojitelji. Hvala Pirueti za povabilo in priložnost medsebojnega povezovanja. Z glasbo in baletom smo bili popeljeni v pravi plesni raj.

vzgojiteljica Martina

OTO

✿ MATIJA F. ✿
5 leta
zelena soba

✿ MARKO G. ✿
28 mesecev
oranžna soba

★ VID R. ★
4 leta
rumena soba

tiha opazovanja

Vrata Angelinega vrtca sem kot neizkušena študentka prvič prestopila oktobra leta 2015. Občutek imam, kot da sem tukaj že veliko dlje. In to zato, ker sta se domačnost in ljubezen tega vrtca začela celostno vraščati vame in me tako dolgoročno zaznamovala. Za to sem neskončno hvaležna. S pedagogiko montessori sem se torej tukaj prvič srečala. Z vsemi njenimi principi in načini o dojemanju otroške duše, ki se precej razlikujejo od meni prej poznane 'pedagogike javnih vrtcev', me je vsa njena lepota popolnoma prevzela. Z lepoto mislim na ljudi in okolje, ki delujejo pod njenim vplivom. Ker so olepšani. Smo olepšani in to že prvič, ko vstopiš v to okolje. Mirno, toplo, ljubeznivo. Ljudje pa potrpežljivi, iskreni in odprtih rok ter src pripravljeni sprejeti vsakega človeka in vsak izziv. Tako otroci kot vzgojitelji. Ti občutki so se porodili v meni, ko sem čisto prvič prišla in le tiho opazovala. In ti občutki so še vedno prisotni v meni ob vsakodnevem sprotne opazovanju, ko pridem v vrtec. Ko opazujem (oz. poslušam) pogovor med otrokoma se zdi, kot bi se čas nekoliko upočasnil. Ker se zavem, da je v tistem trenutku življenja zanju v peskovniku najbolj pomembno, da bo most dovolj trden. Ta neskončna modrost s katero se spoznavam tukaj - ustavi se in poglej.

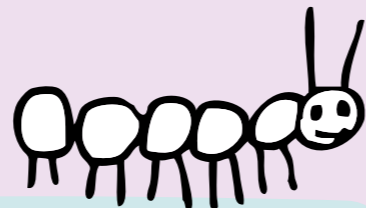
Manca Kolmanko

tedenske spodbude

☆ Ob jutranjem vstopu v sobo pozdravim vzgojitelja. ☆

🍷 Zjutraj vstopim v sobo mirno in tiho. 🍷

☆ »Človek doseže neodvisnost na podlagi svojega truda. Če npr. otrok hoče sam hoditi, mu moramo pustiti, da poskuša. Samo vaja okrepi katerokoli razvijajočo se sposobnost.« (Srkajoči um, str. 180) ☆

✿ Predadventni teden: Doma skupaj pripravite adventni venček. Naj vas zelenje spominja na novo in večno življenje ter upanje, ki ga Jezusovo rojstvo prinaša v naš svet. ✿

✝ Prvi adventni teden: (Na voljo so semena pšenice, ki jih otroci po želji nesejo domov in jih posejejo.) V vrečko dajte nekaj semen božičnega žita in jih odnesite domov. Posejte jih in opazujte njihovo rast. ✝

✝ Drugi adventni teden: Sveti Miklavž nas je obdaril z darili, vi pa, kot družina, podarite čas svojim sorodnikom in jih obiščite. ✝

* Tretji adventni teden: V tem tednu praznujemo god svete Lucije. Poglejte naokrog in opazujte, kaj vse lahko vidijo naše oči. Bogu se zahvalite za dar vida. Poleg tega si doma lahko zavežete oči in se poskusite orientirati v prostoru. *

✝ Četrty adventni teden: Naj se v vašem stanovanju ta teden začne priprava na Jezusovo rojstvo (upamo, da se je v naših srcih že). Počistite stanovanje, pripravite mesto, kjer boste postavili jaslice, ob tem pa naj stanovanje zadiši še po praznični peki. ✝

☀ Sem samostojen, kolikor to zmorem sam. ☀

🌀 »Okolje mora biti bogato s spodbudami za delovanje in mora napeljevati k temu, da bi otrok sam kaj delal ali izkušal.« (Srkajoči um, str. 123) 🌀

👁 Spoštljivo ravnam z materiali. 👁

🌀 Iščem izzive pri delu in napredujem v razvoju. 🌀

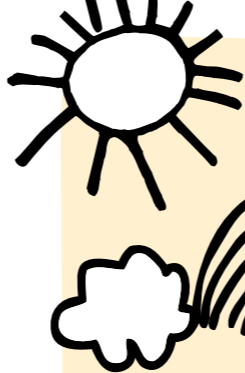
☆ MATTIA GABRIEL G. ☆
4,5 let
zelena soba

✿ JULIJA A. ✿
5 let
vijolična soba

✿ VALENTINA W. ✿
4,5 let
vijolična soba

vrtašanja staršev

V tokratni številki Hiše otrok smo k sodelovanju povabili logopedinjo Simono Levec. Poznamo jo tudi kot soavtorico priročnika Varuh otrokovih dolžnosti. Skupaj s specialnim pedagogom Markom Juhantom predava in s praktičnimi nasveti pomaga staršem pri vzgoji.

Govor je zelo pomemben v človekovem razvoju, saj gre pri tem za oblikovanje človeka kot posameznika in za vzpostavlanje komunikacije z okolico. Ta proces intenzivno teče že v predšolskem obdobju, zato je za starše pomembno, da vemo, kakšen je pravzaprav pomen in način govornega izražanja misli predšolskih otrok.

Starši velikokrat ne prepoznamo določenih govornih motenj pri otrocih ali pa ne vemo, kako jim spontano pomagati pri odpravljanju določenih težav. Katere so značilnosti govornega razvoja pri določeni starosti otroka?

Govor se pri otroku razvije postopno in vsaka starostna stopnja ima svoje značilnosti, ki se kažejo tudi v razvoju govora. Razvoj govora se začne ob rojstvu, najbolj intenziven je do petega leta starosti, izpopolnjuje pa se celo življenje. Seveda morajo biti za razvoj govora izpolnjeni določeni pogoji, kot so: mentalna razvitost, dober sluh, natančnost poslušanja, dobra motorika govoril, dobre izkušnje z govorom – ko se starši odzovejo že na prve poizkuse komuniciranja, primerna koncentracija. Odvisen je tudi od tega, koliko in kako govorimo z otrokom že od rojstva. Čim več in čim bolj pravilno se pogovarjamo z njim, tem hitreje se bo razvijal in manjše bodo možnosti govornih napak. Poleg spodbudnega okolja je pomemben tudi ugoden čustveni razvoj otroka. Govorni razvoj poteka po stopnjah, ki si sledijo v določenem zaporedju; zaporedje je za vse enako, vendar v različnem času – ta je pri vsakem otroku individualen (nekdo spregovori prvo besedo pri 12. mesecih, drugi pri 16. mesecih).

V razvoju govora ločimo dve fazi:

1. predgovorna faza:

traja od rojstva do prvega leta ali 15. meseca otrokove starosti oziroma do trenutka, ko otrok spregovori prvo besedo, ki ima pomen. Že v tem zgodnjem obdobju razvoja govora je pomemben odziv staršev na otrokove poskuse komuniciranja – tako na jok kot na prve glasove, ki jih otrok proizvaja, zloge in kasneje besede. V obdobju od rojstva do 6. meseca starosti otrok pozorno posluša in spremlja govorjenje, branje, petje, različne zvoke iz okolja ter se nebesedno in z glasovi odziva na pobude iz okolja. Igraje producira glasove (bebljanje), posnema melodijo glasov, vzklika, začne uporabljati svoj lastni jezik, igra se jezikovne igrice (skrivalnice: ku - ku). Postaja vedno bolj odziven in v obdobju od 6. do 9. meseca že izgovarja prve zloge.

2. govorna faza:

se začne s prvo besedo otroka, ki že ima pomen – otrok poveže besedo in predmet, osebo ... okoli 15. meseca starosti. Do prvega rojstnega dneva večina otrok že uporablja vsaj eno smiselno besedo. Vse hitreje se razvija *razumevanje*, ki je bistveni predhodnik *govora*. Med prvim letom in 18. mesecem otroci že znajo spregovoriti dve ali tri smiselne besede, a še preden jih izrečejo, znajo pokazati predmete, ki jih imenujemo. Otrok razume veliko več, kot zmore povedati. Pri 18. mesecih do dveh let smiselno uporablja že kakih 30 besed. Jezik uporablja v različnih situacijah – da kaj dobi, da o čem pripoveduje, da vzpostavi odnos z drugimi. Iz meseca v mesec spoznava in govori nove besede, postavlja prva preprosta vprašanja.

V obdobju med 2. in 3. letom otrok zna že 200 do 300 besed, jezik uporablja zanesljivo in se zanima za nove besede. Za povezovanje besed v povedi začne uporabljati veznik "in". V stavek poveže dve ali tri besede. Postavlja preprosta vprašanja, kot so npr. *Kam greš?*. Nato se začne obdobje *zakaj*, ko otrok veliko sprašuje in želi, da mu odgovarjamo, beremo, pripovedujemo. Otroku odgovarjamo na zastavljena vprašanja, čeprav se nam včasih to morda zdi nesmiselno. Razumevanje in besednjak se bliskovito povečujeta in tako otrok v obdobju od 3. do 4. leta starosti pozna in uporablja že 598 do 2.346 besed. Ima razumljiv govor z nekaj težavami pri izgovoru daljših besed. Uporablja sestavljene povedi z nekaj slovničnimi napakami. Pripoveduje o minulih dogodkih. Uporablja vprašalnici 'zakaj' in 'kdaj'. V tem obdobju lahko netekoče govori (misel prehiteva govor).

V obdobju med 4. in 5. letom govori tekoče, z malo napakami v izgovorjavi in slovnici. Spretno uporablja sestavljene stavke. Pojavi se pravilna izreka glasov S, Z, C.

V obdobju nad 5 let uporablja sestavljene stavke z bogatim besednjakom – slovnično pravilne. Pravilno izreka tudi glasove Š, Ž, Č. in R. Pomembno je, da starši poznate, kaj lahko v določenem obdobju od otroka pričakujete, in da se hkrati zavedate, *da vsak otrok sledi svojemu individualnemu tempu razvoja* – recimo kakšna deklica bo že v starosti dveh let veliko govorila, kakšen deček pa komaj kakšno besedo, pa bo morda že čez nekaj mesecev govoril cele povedi. Zato ne smemo biti nestrpni in otroka siliti v nekaj, česar še ni zmožen. Raje sledimo njegovemu tempu razvoja in mu ponudimo, kar pač v določenem obdobju potrebuje: v obdobju »zakajčka« naše odgovore, dojenček – naše ljubkovanje, govorjenje, odzivanje na jok in poizkuse komuniciranja, triletnik bo rad poslušal izštevanke, kratke pesmice in zgodbice, petletnik pa se bo rad pogovarjal z nami kot odrasel.

V predšolskem obdobju je pogosto jecljanje. Kakšne motnje govora poznamo?

Poznamo *motnje izreke*. Najpogostejša je dislalija, ki se lahko kaže v nepravilni izreki enega ali več glasov (npr. otrok izgovarja glas S tako, da jeziček daje med zobke, ali ga izgovarja kot Š – šneg namesto sneg). Z ustreznimi vajami je mogoče te motnje lepo odpraviti. Težje od motenj izreke pa so *motnje jezika*. Mednje štejemo nerazvit ali slabo razvit govor, motnje govornega ritma in tempa (jecljanje, brbotanje) in motnje glasu (hripavost).

Katere oblike govornih spodbud za otroke v času intenzivnega govornega razvoja priporočate, kaj lahko naredimo za omilitev ali odpravo govorno-jezikovnih motenj?

Z otrokom se moramo veliko ukvarjati, mu govoriti, prepevati, se odzivati na njegove govorne pobude že od rojstva. Sami moramo biti otroku dober govorni model s počasnim in z razločnim govorom. Odgovarjamo mu na zastavljena vprašanja, čeprav se nam včasih morda zdi nesmiselno, berimo mu njegovi starosti primerne zgodbice, spodbujamo ga v njegovih poskusih govora, po drugi strani pa ne zahtevajmo od njega, česar še ne zmore, ne silimo ga, naj ponavlja za nami besede, če jih nepravilno izgovori, da ne bo izgubil veselja

do komuniciranja. Ne zasmehujmo njegovega – morda nepravilnega govora. Pravočasno poiščimo nasvet ali pomoč logopeda.

Poudarjate tudi, da naj otrokom veliko beremo. Zakaj?

Pri branju otrok spozna še knjižni jezik, strukturo stavka. Otroci, katerim starši veliko berejo, imajo bogatejši besedni zaklad in so tako tudi uspešnejši v šoli.

Kdaj in v kakšni situaciji naj se starši obrnejo na logopeda? V sklopu rednega sistematskega pregleda otrok je sicer predvidena napotitev k logopedu, vendar pa je v Ljubljani čakalna doba kar šest mesecev.

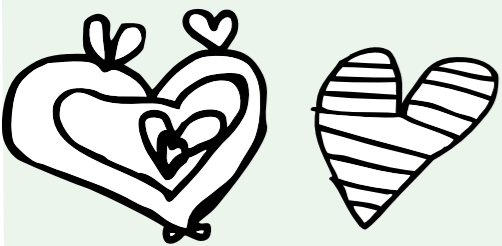
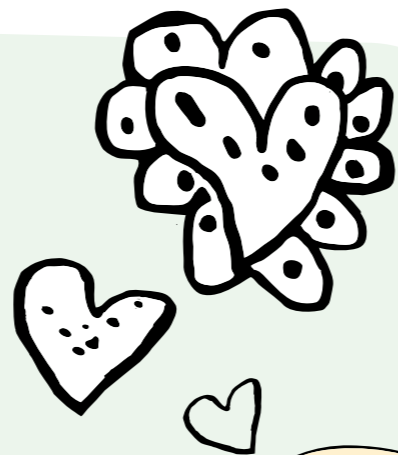
Najpozneje se v govoru razvijejo glas R ter šumniki – med 4. in 5. letom, sičniki pa nekoliko prej – okoli 4. leta. Če otrok do tega obdobja omenjenih glasov ne izgovarja pravilno, bo treba *poiskati pomoč logopeda*.

Če otrok v starosti po 4. oziroma 5. letu še nepravilno izgovarja posamezen glas ali več glasov, kadar otrokov govor zaostaja (npr. triletnik še ne tvori stavkov), nas slabo razume; če ga ne razumemo v obdobju, ko bi njegov govor že moral biti razločen; če otrok slabo sliši in ne razume vaših navodil, vprašanj ali vašega govora.

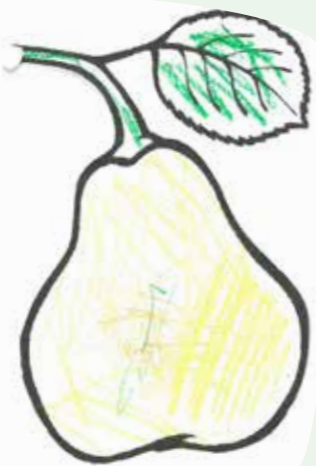
Veliko staršev je zelo zaskrbljenih, ko se pri njihovem malčku pojavi zatikanje v govoru, po navadi v obdobju med 3. in 5. letom. To je čas, ko misel prehiteva govor – otrok hitreje misli, kot je sposoben govoriti. Razlog za skrb je tukaj največkrat odveč, saj zatikanje velikokrat tako, kot se je pojavilo, tudi izgine, če ustrezno ravnamo. Pomembno je, da otroka ne opozarjamo na njegov jecljajoč govor, pa čeprav je za nas še tako moteč! Ne smemo ga opozarjati, naj govori bolj počasi, ker bo tako postal pozoren na svoj govor in zatikanje lahko postane še močnejše. Mi sami moramo upočasniti svoj govor in si vzeti dovolj časa za poslušanje. Pomembno naj bo samo, kaj nam otrok govori in ne, kako nam govori. Pomembna sta tudi umirjeno družinsko okolje in urejen dnevni ritem. Če pa se ob zatikanju pojavijo tiki obraza ali napetosti mišic vratu, je treba poiskati pomoč logopeda.

delo naših rok

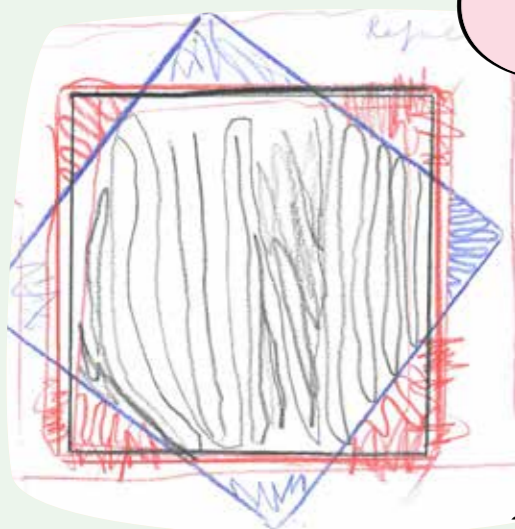
✿ NINA C. G. ✿
30 mesecev
rdeča soba

✿ MILA M. D. ✿
3 leta
zelena soba

✿ TIMOTEJ G. ✿
22 mesecev
rdeča soba

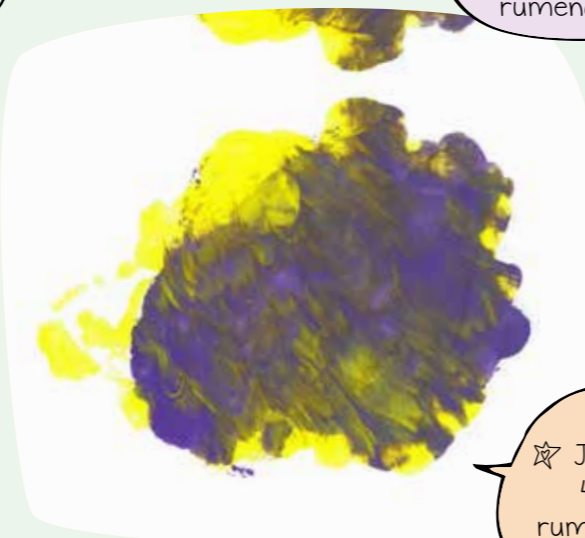

✿ RAFAEL M. ✿
4 leta
zelena soba

✿ GABRIEL L. ✿
5 let
rumena soba

✿ ROZALINA G. ✿
5 let
rumena soba

✿ JAKA P. ✿
4,5 let
rumena soba

☆ ALBINA MARIJA T. ☆
3,5 let
vijolična soba

iz otroških ust

Otroci iz oranžne in rdeče sobe gredo skupaj na sprehod. Vzgojiteljica Tina drži Nežo za roko, ko se Neža nenadoma spotakne. Tina jo vpraša: »Kaj je bilo pa to, Neža?« Neža odvrne: »Karambol.«

Ema: »A ne poznaš nobene Andreje?« Neža: »Nobene. Samo tisto od včeraj (je bila v oranžni sobi).«

Sedimo za mizo in pojemo ob kitari ter čakamo na kosilo. Ko prispe voziček, reče Marko Urški: »Ugasni glasbo, da bomo jedli.« In ko Urška pospravi kitaro ji Marko reče: »Hvala, ker si ugasnila glasbo.«

Lenart razlaga v garderobi: »Moja mama je Urška.« Ema: »Lepo. Kako je pa tvojemu atu ime?« Lenart: »Ja, tata je.«

Lan: »Mi smo enkrat šli v nesramno goro.« (na Šmarno goro op.)

Vzgojiteljica Ema (spodbuda pri dopoldanski malici): »Ko pojemo ta korenček in papriko, bomo šli ven skakat po lužah.« Ava odgovori: »Ma ne vem, so rekli, da bo sneg.«

Matija F. vpraša vzgojiteljico: »Ti veš, kdaj ima Bog rojstni dan?« Vzgojiteljica mu vrne vprašanje: »Ali veš ti?« Matija: »Tokrat, ko ga imam jaz.«

Neža ima nov pisan šal. Vzgojiteljica Tina ji reče: »Neža, kako imaš lep šal. Kdo ti ga je naredil?« Neža odgovori: »V predalu sem ga dobila.«

Vzgojiteljica Ema: »Ema, a te je danes oči pripeljal v vrtec?« Lenart: »Ne, z avtom sem prišel.«

Ruben pomiva mizo. Ko konča z delom, ga Martina vpraša: »Si vse lepo pobrisal?« Ruben: »Sem, nekaj malga!«

Tina vpraša otroke: »A zapojemo pesem o dežju, kije že zelo dolgo nismo zapeli?« Marko: »Ja, kili kili ...« Tina: »To smo že včeraj zapeli.« Potem nadaljuje s pesmijo o dežju. Po odpeti pesmi zopet vpraša: »Ali zapojemo pesem Kili kili, ki si jo je zaželel Marko? Marko: »Ne, to smo že včeraj zapeli...«

Za malico jemo puding. Anže: »Men se zdi, da je to stopljen sladoled.«

Neža vpraša Tino: »Kje je doma Neža Divjak?« Tina: »Vprašaj Nežo Divjak.« Neža: »Neža Divjak, kje si ti doma?« Neža odgovori: »V Sloveniji.«

V adventnem času se pogovarjamo o tem, da pričakujemo Jezusovo rojstvo. Po sprehodu po samostanu Nina (iz rdeče sobe) reče: »Jezus gre z nami.«

Mami: »Adam, ti tukaj počakaj, jaz grem samo nekaj iskat v avto.« Adam: »Jaz grem tudi z mano!«

Otroci pripravljajo malico. Eden od otrok pride mimo in reče: »Jaz imam tudi rad Katarino.« Vzgojiteljica: »Koga imaš rad?« Otrok: »Katarino.« Vzgojiteljica: »A, nektarino misliš?«

Pri popoldanski malici Metod vpraša deklico, ki ima na krožniku buhtelj: »Ali je dobra malica?« Deklica: »Preveč okusna.«

Pri malici z otroki jemo kivi. Ena od deklic izjavi: »Jaz imam tudi rada zelenjavno sadje.«

Pred kosilom z otroki v rdeči sobi zapojemo pesem Pridi k nam, Gospod in vzgojiteljica Ema moli: »Pridi k nam, Gospod, mi te že čakamo.« Anže doda: »Pa kosilo tudi.«

Otroci iz vijolične sobe si izmišljujejo in postavljajo drugim otrokom svoje uganke. Valentina pove: »Je žival, je roza in ima petke?« Otroci ugibajo, vzgojiteljice ugibajo ... a ne uganejo. Pravilen odgovor je: Konj.

Marko se vozi na pogonjalcu in zelo glasno vriska. Tina mu reče: »Tišje Marko.« Marko: »Če sem pa vesel!«

Benjamin sedi na motorju (pogonjalcu) in si poje: »Mi gremo pa na morje ... mi gremo pa na morje ...« Tina se mu pridruži pri petju. Benjamin reče: »Tiho, sem ugasnil radio.«

Valentina: »Moja mami ima pa debel trebuh.« Martina: »In kaj zdaj?« Valentina: »Ima že malo manjšega, je šla na pilates.«

Filip: »Kdaj sta živela mami in oči od prababice?« Mami: »Zelo zelo dolgo nazaj ...« Filip: »A to je bilo še pred dinozavri?«

Neža (iz rdeče sobe) vpraša vzgojiteljico Tino: »A pol gremo pa v molitveni kotiček.« Vzgojiteljica Tina: »Da.« Neža: »Sem jaz to ved'la.«

Marko (iz oranžne sobe) priteče k vzgojiteljici Tini in reče: »Ko bo pa dlugacna zima in bo sneg, bom delal snezaka.«

Andrej gleda v posodico z lupo. Pristopi do vzgojiteljice Tine in ji pove: »V posodici je bučni list.« Tina: »Kaj pa so te črne pikice?« Andrej: »Nič ne vem. Čisto nič ne vem. Niti na internet nisem pogledal.«

Neža: »Kje je Ksenija?« Vzgojiteljica Ema: »Danes je ne bo, Andreja pride.« Neža: »Katera Andreja?«

Nekdo od otrok je v vrtec spet prinesel igračko. Vzgojiteljica pove: »Velikokrat sem že povedala, da imamo v vrtcu materiale in igrač ne prinašamo.« Valentina komentira: »Ja, saj smo imeli to na svetu staršev. Je ravnateljica Tina Opeka povedala, da igrač ne nosimo v vrtec. Pika.«

Otroci z vzgojiteljem berejo uganko. Vprašanje: »Katero drevo je izruval Peter Klepec?« Otrok: »A katero drevo je izruval Peter Prevc?«

Teodor pri kosilu ugotovi: »Saj Alex (op. angleško govoreč fantek v skupini) govori slovensko. Saj je rekel okey!«

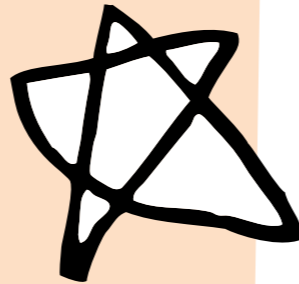

Bratec Eve K. ima nogo v mavcu. Vzgojiteljica vpraša Evo: »Eva, ali ima tvoj Jan nogo še v gipsu?« Eva: »Ne, sedaj ima že mavec.«

SPOMINI IN SPRETNOSTI

STARIH STARŠEV

ANGELIN VRTEC V MOJIH SPOMINIH

Prvi spomin na Angelin vrtec je povezan z govoricami, da Uršulinke pripravljajo ustanovitev vrtca. Krasno! Večkrat sem slišala mamine znanke, ki so obujale spomine na lepa leta v Uršulinski šoli. Spet bodo take generacije! Potem sem prebrala veselo novico „Angelin vrtec je odprl svoja vrata“.

Vnuki prehitro rastejo in prišel je čas, ko je naš Ambrož začel hoditi v vrtec – hvala Bogu, Angelin. Kako lepo je bilo priti v vrtec, ko sem ga včasih zjutraj spremila, ali ga šla popoldan iskat. Takrat je vrtec praznoval pet let. Bilo je zelo lepo praznovanje, na katerem sta peli tudi mama in hči iz naše župnije. Kadar ju srečam, se obudi mil spomin na vrtčevska praznovanja.

Kmalu je v vrtec začel hoditi tudi Matevž, potem so se pridružili še Neža, Nik, Anže in Tadej. Otroci so vedno z navdušenjem pripovedovali o tem kaj so dopoldan delali, kako so hodili na grad ...

Povezava med vrtcem in družinami je res nekaj posebnega. Zelo so pozorni do družin otrok in tudi starih staršev. Sestre z molitvijo spremljajo vsaka eno družino. Prav s posebno pozornostjo pa so vsako leto povabili na srečanje otrok z babicami in dedki. Kakšno veselje za otroke! Čakali so nas s posebnim žarom v očeh. Eno leto, ko je bilo še srečanje po skupinah, sva bila z možem v vrtcu kar pet sred zapovrstjo, saj sva imela vnuke v vseh sobah.

V vrtcu so ob godu sv. Miklavža obdarili otroke. Ker je Miklavž potreboval pomoč pri peki piškotov, me je s. Zorica povabila k sodelovanju. Gospa Mira in nekaj babic (nekatero tudi iz oddaljenih krajev) smo se par dni zbirale in mesile, izrezovale, mlele, pekle ... Vsako leto je bilo lepo – še nekaj za v zbirko spominov.

V nekajletnem obdobju sva z možem več hodila po vnuke. Včasih sva si jih razdelila, drugič pa sem šla bolj zgodaj po dva in potem še po dva. Včasih pa sem odpeljala četico štirih. Bilo je lepo, a je kar hitro minilo. Neža in Nik sta šla v šolo hkrati in ostala sta le Anže in Tadej. Zadnji se je poslovil od vrtca letos.

Na dan molitve za domovino smo se vsa leta srečevali otroci Angelinega vrtca in molitvena skupina naše župnije pri sv. Jožefu. Letos je bila molitev v stolnici. Otroci so prišli s slovensko zastavo. Vsi smo bili ganjeni in moje sofaranke se niso mogle načuditi, kako ta vrtec vzgaja otroke tudi v domoljubju.

To je bil zadnji dan vrtca za Tadeja in s tem tudi zame. Vsi spomini na Angelin vrtec so zelo lepi, krona lepega pa slovo.

Angelinemu vrtcu želim, da bi Gospod na priprošnje sv. Angele gledal nanj skozi „ta veliko okno“, da bo uspešno delal in s tem omogočil veliko lepih spominov še mnogim generacijam babic in dedkov.

Miriam Sušnik

ODDALJENA STARA MAMA V ANGELINEM VRTECU

Angelin vrtec sem prvič obiskala kmalu po odprtju. Moja nekdanja učenka, sestra Mateja, me je popeljala po prostorih in mi z navdušenjem predstavljala načine dela in pristope do otrok po montessori pedagogiki. Z veseljem in zanimanjem sem si ogledala opremljenost sob in materiale, ki so bili otrokom na razpolago za zaposlitve, za igro, za počitek ... in to z namenom, da bi bil otrok samostojen posameznik, ki zna izbrati, se odločati, zaupa vase in zaupa drugim.

Sem stara mama, osemdeset kilometrov oddaljena od Angelinega vrtca in vnukov v njem. Sedem jih je bilo. Zato so bila moja srečanja z njimi v vrtcu redkost – posledica izrednega stanja ali prijetno vabilo.

Kako je bilo prvič? Kljub temu, da mi je snaha povedala, kakšen je način pri odhodu otroka iz vrtca, sem naredila nekaj korakov preveč proti sobi, kjer so bili otroci. Naletela sem na kar neprijazen pogled vzgojiteljice in ukaz, da počakam. Ponižno, kar s strahospoštovanjem, sem se umaknila do garderobnega stola in čakala. Vnukinja je prišla kmalu, se stisnila k meni in skupaj z njo sva uspešno prvič izstopili iz Angelinega vrtca.

Po tem prvem prihodu sem vedela, da smem le do garderobe in počakati, da te kdo ugleda. In kmalu je ob tebi tudi tvoj otrok. Vedno znova sem bila vesela, ker je prišel iz sobe dobrovoljen, umirjen otrok, ki je v posebni zbranosti uredil sebe in svoj garderobni prostorček. Da, ta mir in zbranost otrok pri zaposlitvah v sobi je mogoče doseči le, če postaviš ostro mejo do kod smejo zunanji obiskovalci: starši in tudi stari starši.

Hvala, ker ste mi omogočili vpogled v počutje otrok v vrtcu, v to, kaj počnejo in kakšen je odnos med njimi in vzgojitelji. V sobi sem skupaj z vnukom delala z materiali. Na delo z materiali je bil navajen in me je vodil pri skupnem delu.

Lepa so bila srečanja za dedke in babice na dvorišču, kjer so se otroci predstavili s programom, čemur je sledilo skrbno pripravljeno druženje. Eno od srečanj smo začeli v samostanski novi kapeli z molitvijo in predstavitevijo Rupnikovega mozaika v njej.

In zadnji dve srečanju, ki sta se začeli s krasno predstavitevijo vsake sobe in vsakega otroka med zaposlitvijo na video platnu in na odru, sta bili prostorsko, zvočno in slikovno primerni za stare starše. Ja, stari starši smo že močno občutljivi na sonce, pa še slabo slišimo in težko zbrano gledamo.

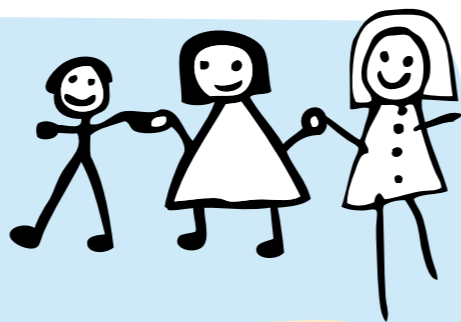
Mojih vnukov je petnajst, dvanajst jih je obiskovalo vrtec, dva sta se varovala pri starih starših, najmlajša vnukinja pa je še z mamico. Če bi starši lahko izbirali in bi me vprašali za mnenje, bi svetovala varstvo do treh let pri starih starših. Seveda, če stari starši to zmorejo in če imajo v varstvu le enega otroka. Pri bivanju v vrtcu pa je največ odvisno od osebe, ki ima neposreden stik z otrokom in vodstva vrtca, ki si poleg varstva otrok postavi jasna stališča glede vrednot, ki jim mora slediti pri delu. Tem vrednotam sledi in si skupaj s starši prizadeva za resnično dobro otroka.

V Angelinem vrtcu otroke spremljate tudi v duhovnem življenju, v molitvi pri oltarčkih, s skupnimi svetimi mašami in s petjem nabožnih pesmi. Otroku lahko spregovorite o angelih varuhih in o Bogu. Cerkevni prazniki pri vas niso samo narodni običaj povezan z miklavževanjem, jaslicami, pirhi idr., ampak sporočilo, prazniki so priložnosti, ki otroku prinašajo veselje, mir, tolažbo, upanje, ki prihaja od zgoraj. In o tem se, žal, v vseh vrtcih ne more govoriti. Zato sem vesela vašega vrtca. Bogu hvala za otroke, ki so lahko v njem.

Čestitam vam ob jubileju in želim, da bi vsak posebej in vsi skupaj ostali zvesti svojemu lepemu poslanstvu - biti v pomoč staršem pri vsestranskem razvoju otroka v prvih letih življenja.

stara mama Janja

SPOMINI PRVIH OTROK

Že dolgo časa je minilo, odkar sem se poslovil od Angelinega vrtca, a kljub temu nanj navežujem mnogo lepih spominov. Če bi začel naštevati, bi mi vzelo preveč časa. Ampak vseeno naj navedem nekaj prijetnih spominov.

V Angelin vrtec sem odšel s tremi leti in na začetku mi ni bilo kaj prida vseč, saj nisem nikogar poznal. Kmalu sem spoznal prijatelja Eneja. Vsak dan sva se ob popoldnevih igrala, na primer: plezala na drevo, vozila vlakec, se gugalna na gugalnici ali pa se pogovarjala o različnih zanimivih stvareh. Prvo polovico dneva pa smo veliko delali. Zjutraj me je pripeljal oče in z vzgojiteljico Tino sem ponavadi šival. Dopoldne bi najraje risal, a mi vzgojiteljica Mira ni vedno dovolila. Rad sem delal tudi zemljevide. Že osem let ne hodim v vrtec, a nanj bom za celo življenje ohranil lepe spomine. V glasbeni šoli igram klarinet in hodim na košarko. Zelo me zanimajo tehnične zadeve, najbolj strojništvo. Želim postati dober strojnik in delati v kakšni ugledni firmi.

Še enkrat se zahvaljujem Angelinemu vrtcu, ki bo vedno ostal v mojem srcu.

David Nahtigal

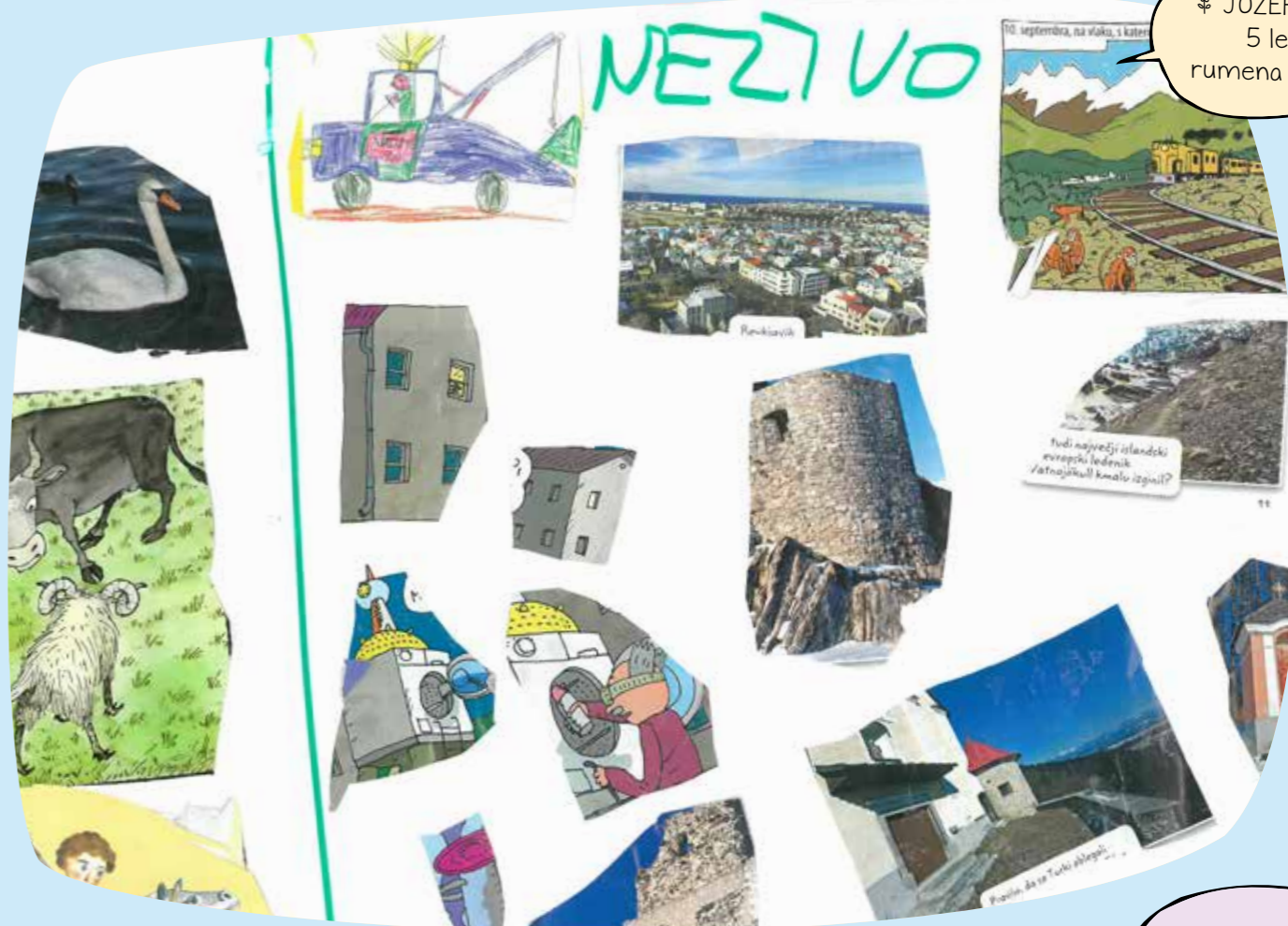
Moji spomini na Angelin vrtec segajo 15 let v preteklost ... Hm, pa je že res toliko let minilo od takrat? Spomnim se, kot bi še včeraj prestopila prag vrtca.

Bila sem ena izmed prvih otrok, ki so začeli obiskovati vaš vrtec, in na to sem zelo ponosna, saj sem del vaše zgodovine. Na vrtec me še danes vežejo zelo lepi spomini. Če me vprašate, kaj mi je najbolj ostalo v spominu, bi vam težko odgovorila z eno besedo.

Zagotovo mi v spominu ostajata moji dve vzgojiteljici, ga. Mira in s. Marjeta, s katerimi sem svoje »vrtčevsko življenje« preživela v Zeleni sobi. Spomnim se, kako sem se naučila pisati pisane črke, računati do 1000, šivati prtičke, spoznavati celine sveta, države, prižgati svečo in še mnogo drugih stvari. Vsak dan sem se naučila nekaj novega in to znanje mi še danes pride prav.

Pedagogika montessori mi je še posebej postala blizu letos – ali natančneje – letošnje poletje. Ko sem začela o njej tudi sama bolj razmišljati, jo raziskovati in o njej brati članke, sem prišla do zaključka, da me ta pedagogika res zanima. Vsega znanja in odgovorov na svoja vprašanja nisem dobila iz člankov, zato sem se odločila, da se prijavim na paraprofesionalno – osnovno izobraževanje v pedagogiki montessori, ki sem ga novembra tudi zaključila. Sedaj je moja velika želja, da prihodnje leto nadaljujem izobraževanje na področju pedagogike montessori in čez 15 let morda postanem pedagoginja montessori v enem izmed teh vrtcev. ©

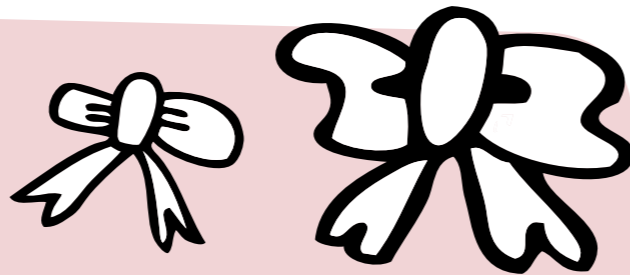
Veronika Žižek

✿ JOŽEF M. ✿
5 let
rumena soba

✿ ANDREJ O. ✿
5 let
vijolična soba

Čestitke

✿ Metod Emeršič in Pavlina Zrimšek sta uspešno zaključila montessori izobraževanje za obdobje od 2,5 do 6 let ✿

✿ družini ZRIMŠEK ob rojstvu prvorojenca UROŠA ✿

✿ družini VIRANT ob rojstvu drugorojenca NATANA ✿

∇ družini ČEPON ob rojstvu drugorojenke TEREZE ∇

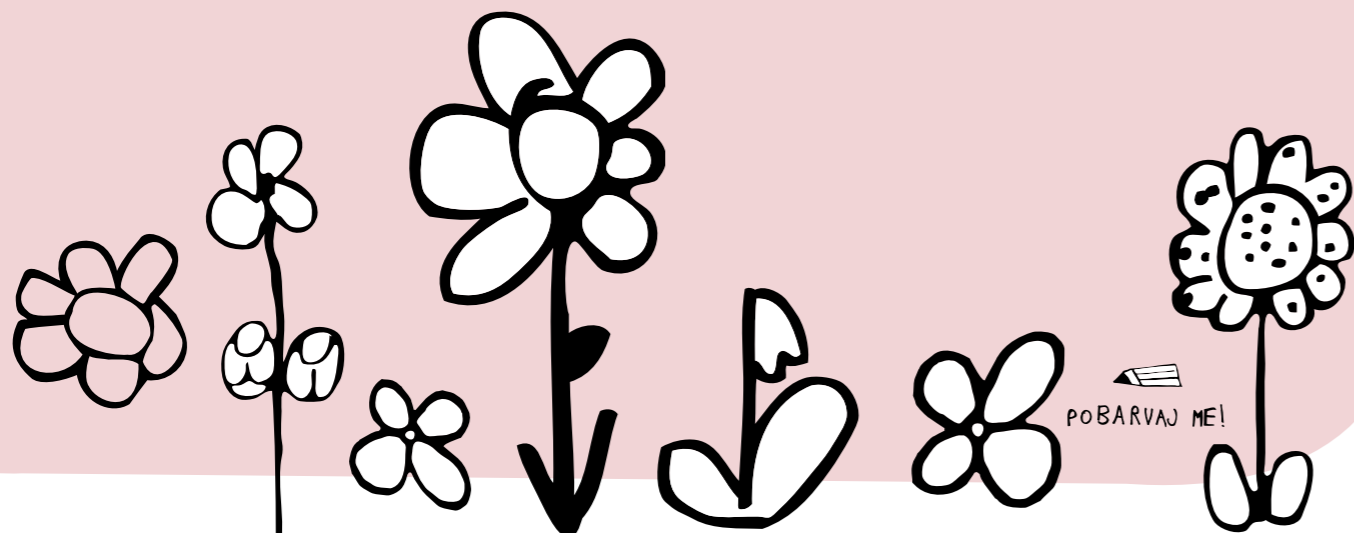
⊗ družini BURJEK ob rojstvu četrtorojenca JURIIA ⊗

⊗ družini MORI ob rojstvu tretjerojenca NAJA ⊗

ZAHVALE

⊗ družini iz Italije za dar v sklad Izak ⊗

✿ družini FILIPIČ za poganjalce, ki jih otroci v jasliah z veseljem uporabljajo ✿

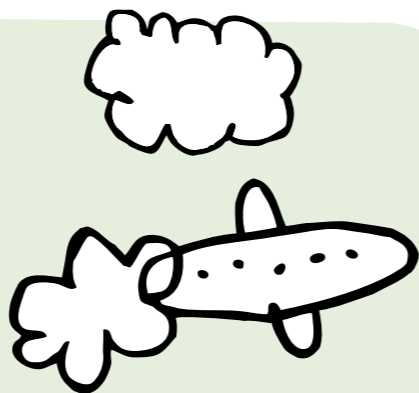

✿ FILIP D. ✿
5 leta
rumena soba

☆ IRENEJ N. ☆
3 leta
rumena soba

ali ste medli

- ★ da je vzgojiteljica Martina že 13 let v vijolični sobi? Ponujamo vam izziv, da izračunate, kolikokrat je v tem času prehodila stopnice do vijolične sobe. Upoštevajte, da gre po njih približno petkrat na dan gor in dol.
- 🍷 da je v kolektivu vzgojiteljskega zbora 17 otrok; od tega je 10 fantov in 7 deklic? 5 otrok pa je na poti (za te vemo).
- ☀️ da ima tudi naša kuharica Ksenija opravljeno paraprofesionalno izobraževanje za pedagogiko montessori?
- ⊕ da je vzgojiteljica Martina imela v mali šoli, ko je še delala v Antonovem vrtcu Železniki, bila vzgojiteljica Petra Prevca?
- ✧ da v filmu *Pojdi z mano* igra eno glavnih vlog Mitja David Brodnik, ki je obiskoval naš vrtec?
- ☺️ da nekaj vrtčevskih otrok že obiskuje fakulteto?
- ⊕ da se že 15 let trudimo, da sveti Miklavž osebno obišče vsako skupino v vrtcu?
- ✿ da praznujemo god vašega otroka?
- 🍷 da vzgojiteljice velikokrat pokrižajo vaše otroke?
- 🍷 da se dve vzgojiteljici izobražujeta za KDP za obdobje od 0–3 let?
- 🍷 da letos praznuje 15 let tudi KDP?
- 👁️ da sestre uršulinke v Izoli svoje prostore oddajajo za oddih in počitek čez celo leto? Vesele bodo vašega obiska.
- ⊕ da pri sestrah uršulinkah v skupnosti Sveti Duh pri Škofji Loki potekajo raznovrstni izobraževalni programi, na katera vas prav lepo vabijo?
- 🍷 da je s. Diana, ki vsak mesec z otroki peče pecivo, komponistka?
- ☺️ da recepte dobrot petkove peke objavljamo na naši spletni strani?
- ✿ da nas obiskujejo tri prostovoljke iz gimnazije Jožeta Plečnika?
- ☆ da je devet vzgojiteljic usposobljenih za posredovanje Kateheze Dobrega pastirja (KDP) za obdobje 3–6 let?
- ✿ da je Teja, ki je obiskovala rumeno sobo, že drugič zapored pela solo v Cankarjevem domu na božičnem koncertu?

NARIŠI SVOJO DRUŽINO!

MOJA DRUŽINA

“Otroštvo je resnično pomembno obdobje, kajti če hočemo širiti nove ideje, spremeniti ali izboljšati šege in navade ali vdihniti novo moč v poteze naroda, potem moramo delati na otrocih. Pri odraslih bomo dosegli le malo. Če si zares želimo spreminjati stvari na bolje, se moramo obrniti na otroka.”
(Montessori, M. 2008:99)

